Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

Børnenes lille Julebog

Udgivet af

J. Gr. Pinholt.

FJERDE AARGANG

KØBENHAVN

FRANTZ CHRISTTREUS BOGTRYKKERI

MCMXII

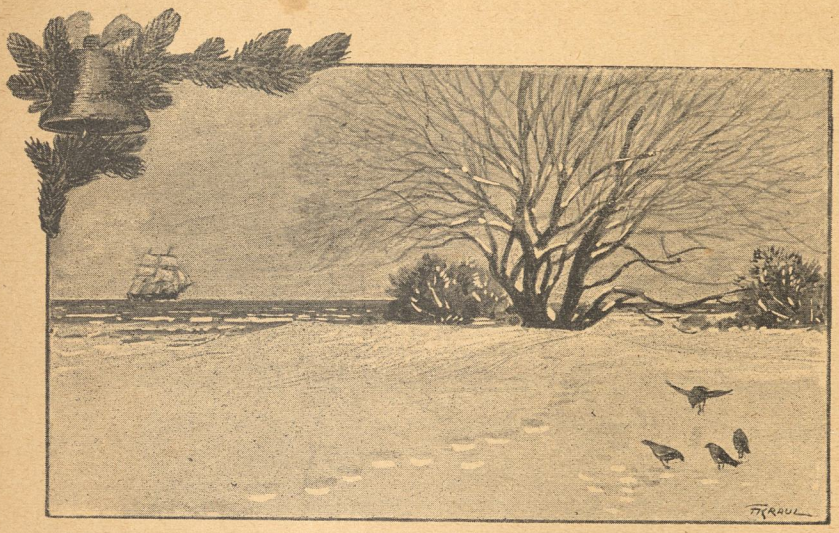

Det er Jul paa Jorden.
I Rimskrud staar nu hver Busk og Skov,
og Snepuder luner Eng og Vang.
Nu Havet synger Vinterens Lov,
og Vinden nynner sin Julesang:
der er en Frelser født!

Det er Jul i Kirken.
Vi hører Kimen og Orgelbrus,
et Lysvæld falder fra Glaret ud,
og Sangen fylder hvert Tempelhus.
Højt lyder det store Julebud:
os er en Frelser født!

Det er Jul i Hjemmet.
Med Travlhed Julekvældsdagen gaar
med Juletræ og Julebord
og alt det gode, Hjemmet formaar,
og smaa og store synger i Kor:
os er en Frelser født!

Det er Jul i Hjertet.
Det toner i Sjælens Dybder ind,
saa alle Strenge faar Jubelklang:
Guds Fred og Glæde i hvert et Sind,
syng højt, mit Hjerte, din Julesang,
mig er en Frelser født!

Det er Jul i Himlen.
Bag Stjerneglimt høres ovenfra
en Julesang af et Englekor,
et Ære være Gud, Halleluja,
for Kærlighedsunderet paa Jord:
her er en Frelser født!

Georg Aarslev.

Tegningerne af *F. Kraul.*

Da Bispen smilte.

En sand Historie fra kgl. Majestæts København.

Af *Børge Janssen.* Tegningerne af *K. Hansen Rejstrup.*

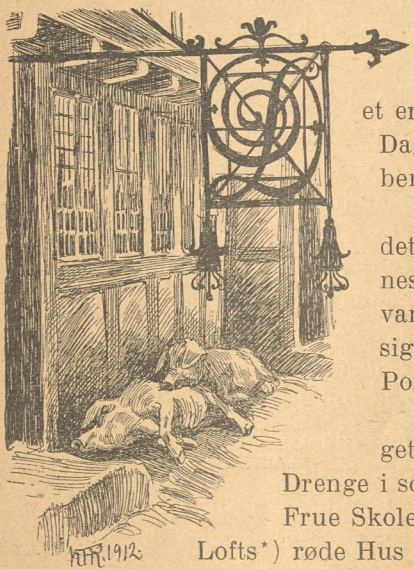

Det er i højsalig Christian den Fjerdes Dage, og saa er det i Kongens København.

Og det livsaligste Foraarsvejr er det, Solen skinner, Træerne grønnes, Fuglene synger, og Godtfolk udvandrer af Staden for ret at fornøje sig i Lysthaverne uden for Stadens Porte.

Dog ej alle fornøjer sig lige meget, saaledes en Flok langbenede Drenge i sorte Kapper. Det er Disciplene fra Frue Skole — nu gør de Stands foran det to Lofts*) røde Hus paa Østergade, og nu giver de sig til at synge i vilden Sky. Skønt er det ej at høre, og kanske for at slippe den ilde Koncert opsmækkedes nu en Vindueslem, og nogle Smaaskillinger kastes i Grams til de sorte Fyre.

*) To Etages.

Med stor Begærlighed slaas de om Skillingerne og drager saa videre at synge for andre Godtfolk. Arme og fattige er de, og paa den Vis maa de nytte deres Fritid, at de kan tjene lidt til Føden.

Og saa er dette endda ej det værste for de arme Knægte!

Thi skønt Folk ler ad dem og gør Spottegloser over deres hullede Kapper, maa de dog pænt blotte Hovedet for enhver, der kommer forbi. Thi, som i deres Skolelov staar, de skal hilse paa alle, de møder, selv de allerringeste Stoddere, at Disciplene skønt kan vænne sig til Ydmyghed.

Men heller ej det er det værste!

For naar de kommer uden Stadens Port, hvor andre fornøjer sig i Lysthaverne med en god Drank fransøsk Vin eller Rostockerøl, saa maa de gaa til en liden Birkelund, som findes her, og der maa de med egen Haand skære de Kviste, hvoraf skal gøres de Ris, som de selv skal smage i Skolen!

Men endda dette, ser Disciplerne slet ikke saa surmulende ud; for de er vante baade til Ydmyghed og Ris; saadan synes de hører med!

Men end gladere er dog vel de andre Godtfolk, Jomfruer, Madammer, Haandværksmænd, Kældersvende og Krambodsfolk, som vandrer frem gennem de snævre Gyder. Og snævre er de, midt i Gaden en Rendesten, og imellem har et Par Svin, som ogsaa gaar Foraarstur, slaaet sig ned ved Husvæggen, hvor de gnubber sig tilfreds, smasker fornøjet og lader Solen bage de fede Rygge.

Og Folk, der er i deres skønneste Puds, viger høfligt uden om Svinene; men *der* ud for det fornemme Herberg »Oxekoppen«*) viger Folk ogsaa til Side og aftager høfligt de galante Danzigerhatte, som den Gang var paa Moden; thi passerer her forbi de tvende Adelsmænd Christoffer Ulfeldt og Just Høg, som dog til Genhilsen neppe giver et Nik.

De er i ivrig Samtale og saa højrøstede, at Folk næstved kan høre alt, hvad de siger.

*) Oksehovedet, et den Gang kendt Traktørhus, som laa der, hvor Kong Salomons Apotek nu ligger.

Og mæler Just Høg, som er helt sprutrød i Hovedet:

»Jo ser I, hjerte Christoffer, saa kommer denne Biskop Brochman og vil formene mig at tage hvad Præst, jeg ønsker paa min egen Gaard, har kgl. Majestæt kanske ej gjort en af sine Trompetere til Præst*) saa kan jeg vel og gøre min Skriver dertil!«

»Bispen mente kanske, at den Præst, han vilde have, var bedre til at præke end jeres,« smilte Ulfeldt.

»Ja, jeg skal præke ham!« brølede Just Høg end rødere i Kammen, og i det samme smilte Ulfeldt igen, mens han pegede hen mod Færgestrædet, som fra Højbro gik op mod Amagertorv. Men hvem der ej smilte, var Just Høg, der knugede sin Haand fast om Kaardehæftet; for frem fra Færgestrædet kom just skridende saa værdig en Herre i lang sort Samarie**). Ærbødigt veg Folk til Side og gjorde dybe Reverenser; og den værdige Mand havde et godt Smil, endda et og andet mildt Herrens Ord til hver, som hilste ham.

Men hvem der ej havde milde Ord, var Just Høg.

Sammen med Ulfeldt havde han gjort Stands, og sagde han nu:

»Ja, Christoffer — ja, Ulfeldt, det er *ham!*«

»Det er det —«

»Den Bispetamp, godt at jeg mødte ham, nu skal jeg rende min Degen gennem hans Mave!«

»Saa, saa,« beroligede Ulfeldt, »foriver jer nu ej, tænk før I handler, det kunde blive jer en dyr Spas!«

»For tusind Pokker, jeg vil spase med ham saa —«

Just Høg havde draget Kaarden halvt ud og begyndte at tage Fart paa frem mod Bispen; men Ulfeldt tog et Tag i hans Arm og holdt ham tilbage, smilte lunt og sagde:

»Saa, saa, hjerte Ven, sig mig, er I da ej Adelsmand?«

»Adelsmand? Dyren Død er jeg Adelsmand!«

»Og saa vil I besmitte jer Kaarde med saadant gement Borgerblod!«

Just Høg lod Kaarden synke i Skeden og sagde:

*) 1608 gjorde Christian den Fjerde sin Sanger Erland Truidsen til Præst.

**) Kappe.

»I har Ret, det vilde være en *scandalum* — men, Sandheden skal han i hvert Fald høre, den Skalk, den Skælm, den Vindmager, den —«

»Vil *I*, en Adelsmand, bruge jer egen Mund mod saadan Kanaille?« smilte Ulfeldt, »det er han ej værdig til —«

»Kanske! Ja, I har Ret, Ulfeldt!« raabte Høg, vendte sig og raabte til sin Edelknabe, som stod et Stykke tilbage: »Kom hid, Dreng, ser du den sorte Hund *der*?«

»Ja, naadige Herre!«

»Godt! Løb til ham, hils ham fra Just Høg og sig ham, at han er en Lumpenhund, en Pjalt, en Skarnskarl, en — naa, kom fort!«

Drengen, der syntes, det kunde være helt rart at bruge Mund, satte i Løb hen mod Færgestræde, mens de to Adelsmænd fulgte ham med Øjnene. Nu var han ud for Jesper Brochman — nu standsede han, og nu lyttede Just Høg for ret at gotte sig ved at høre de ilde Ukvemsord og se Bispen gøre et ondt Ansigt. Men ej saa meget som et Ord hørte han — hvad gik der af Drengen? Hvi brugte han ej Mund? Og nu — hvad stak der nu den Pokkers Knægt? Aftog han ej helt ærbødigt sin Hat for den sorte Bispekanut, og nu — ja kom Drengen ej benende tilbage?

Jo! Der var han! Med Hatten i Haand stod han foran sin Herre og stammede:

»Det er — det er — er —«

»Hvem er det? Hvad er det? Plager Fanden dig, Dreng, vil du i Hundehuset, skal jeg gennemfugtle dine Rygstykker, skal jeg knække dine Ribben? I Herrens dyre Navn, hvi skældte du ej Bispen, som jeg sagde, du skulde?«

»Aa — aa — aa, tilgiv, naadige Herre,« stammede Drengen videre, »I tilgive mig, men Herren der, det er Bispen, den højærværdige Herre, Bisp —«

»Jeg skal bispe dig, jeg skal højærværdige dig! Ja, vel er det Bispen, omkring! March! Fremad, lige derhen igen! Og saa raaber du, saa alle kan høre det: *Lumpenhund, Skarnskarl, Pjalt!* Af Sted!!«

Og af Sted maatte Edelknaben — nu var han ud for Bispen, og nu bukkede han for ham og hviskede:

»Tilgiv, gode Herre, jeg taler ej med egen Mund, det er min Herre, den naadige Hr. Just Høg, der har befalet mig saa, og jeg tør ej være ulydig —«

»Godt, min gode Dreng,« smilte Bispen, »det er, som du siger, man maa ej være ulydig mod sin Herre! Sig kun frem!«

Og raabte Drengen saa, mens han skulede tilbage til sin Herre:

»Lumpenhund, Skarnskarl, Pjalt!«

Men Bispen saa ej det mindste vred ud, kun smilte han lidet, mens han lagde den ene Haand paa Drengens Skulder og med den anden søgte i sin Lomme.

Og sagde han saa:

»Tak, min gode Ven, det var jo skønne Komplimenter! Her har du en Daler for din Umag; thi, som jeg nyssens sagde, man skal lyde sin Herre! Og til ham kan du og' sige Tak; thi vi Mennesker har immer helt godt af et haardt Ord, der kan udrive os af de høje Tanker, som den Onde indgiver os om os selv!«

Borte var Edelknaben — nu naaede han sin Herre, nu fik denne Bispens Besked, og ej var det vanskeligt at se, at den gode Just blev noget flov om Næsen; thi saadan havde han jo ej ventet sig, at Bispen vilde tage det.

Og hastig gik han og Ulfeldt ad den anden Kant hen imod »Oxekoppen«, hvor de slog sig ned ved et Krus Rhinskvin i den mørke Skænkestue; men frem i Solen, frem mod Stadens Porte, ud til Lysthaverne, hvor Træerne grønnes og Fuglene synger — og hvor Skolediscipelene fra vor Frue Skole skærer deres Ris, at de og' kan lære Ydmyghed, vandrer den gode Jesper Brochman.

Og han smiler mildt som selve Solen paa denne livsalige Foraarsdag.

Julehjorten.

Fortælling af *Carl Fausø*. Tegningerne af *Poul Steffensen*.

Det lille Skovfogedhus laa saa lunt midt inde i den store Skov. Selv ved Juletid, naar den skarpe Frostvind strøg over Markerne og farvede alle Børns Næsetipper røde, naar de gik til Skole, var der lunt omkring Skovfogedhuset.

Tog Vintermanden fra Nordøst rigtig til at puste, saa Ole Ringer med en lang Dryp i sin gamle Næse knap kunde styre de skæve Ben, naar han humpede frem med sin Mælkespand, tog vel de høje Granstammer til at knejse og de brede Bøgekroner til at knage; men de værnede Skovfogedhuset.

Var det mon ikke, fordi Skovfogeden værnede om Skoven, om baade Træer, Blomster og Dyr. — Jo, naturligvis.

— — — — —

Dagen til Juleaften stod Skovfogedhuset med et tykt Snelagen svøbt om sig. Granerne — de store Juletræer, som Ole kaldte dem — henne ved Gavlen stod og duvede saa tungt af Sne.

Ole var Skovfogedens Søn. Han var ni Aar.

Til daglig Brug kaldtes han Wolle. Men da han var liden af Vækst og dertil temmelig tyk, yndede Kammeraterne at kalde ham bette Wolle.

Der var kun een — en slem Dreng — der kaldte bette Wolle »tykke Wolle«, og det var Svenske-Jakobs Peter.

Svenske-Jakob boede til al Ulykke i Udkanten af Skoven.

Huset var et af Herregaardens Arbejderhuse, for Svenske-Jakob var fattig. Han ejede kun Husly i det forfaldne Hus, hvor de fleste Ruder var af gamle Pjalter. Dørene var utætte, og Taget var hullet. Og saa ejede han en Kone og elleve sultne Børn.

Fattigdom er jo en ærlig Sag; men Svenske-Jakob var ingen ærlig Mand, og det er ingen ærlig Sag.

Om Dagen arbejdede han paa Herregaarden; men om Natten, naar Taarnuret slog tolv, tog Svenske-Jakob sin Bøsse ned fra Bjælken og gik ud i Skoven.

Han var Krybskytte.

Ja, hvad skulde Svenske-Jakob gøre? Der er Herremænd, som kun sørger for sig selv og ikke for Arbejderne; men saadan en Herremand var det nu ikke, Svenske-Jakob tjente. Herregaardsfruen kaldte tidt Svenske-Jakob til Side om Aftenen og stak en Bylt med Brød, Ost og meget mere til ham. Men hun gjorde det altid med de formanende Ord:

»Hør nu, Jakob, saa maa De endelig passe paa ikke mere at jagte efter Dyrene i Skoven. De ved, min Mand saa tidt har baaret over med Dem. Men De forstaar jo nok, lille Jakob, at det aldrig kan blive ved at gaa. De rydder jo til sidst hele Skoven for Vildt.«

Svenske-Jakob sagde altid ja, tog den gode Bylt af Fruen og gik hjem.

Men Svenske-Jakob var ingen god Mand, og derfor blev han ved at være Krybskytte.

Skovfogeden havde baade med godt og ondt søgt at tale Svenske-Jakob fra den ulovlige Næringsvej; men det hjalp alt sammen lige meget.

Det var ikke det værste. Nej, Svenske-Jakob lærte ogsaa sine Børn til at være onde og uærlige.

Han tog Peter med paa Jagt om Natten. Han lærte Peter at stjæle. Og han lærte Peter at hade — at hade Herremanden, Skovfogeden og Skovfogedkonen og — bette Wolle.

Derfor var det, at Peter mere end een Gang paa Hjemvejen fra

Skole slog bette Wolles Næse til Blods og kastede hele bette Wolle ind i Brændenælderne. Om Vinteren benyttede Peter Sneen og fyldte baade Træsko og Ryg hos bette Wolle.

Derfor frygtede Peter Skovfogeden. Saa han ham i Skoven, satte han langt udenom. Og kom Skovfogeden forbi Svenskehuset, krøb Peter i en Krog.

Juleaftensdag lige over Middag kom Svenske-Jakob fra Gaarden; men da havde han en Bøsse paa Nakken. Det var en gammel skrøbelig en, han havde købt af Røgteren for tre Kroner.

Svenske-Jakob gav Peter Bøssen med de Ord:

»Nu er du snart fjorten Aar, Peter, saa du er jo snart en hel Mand. Nu skal du selv have din Bøsse, saa du kan hjælpe din Far at skyde. Men du maa ikke tale om det til nogen. Hvis Vejret bliver derefter, vil vi prøve Bøssen i Aften.«

Peter var stolt. Han følte sig første Gang som Mand. Han havde nok af og til været med Faderen paa Jagt, men prøvet at skyde — nej, det havde han ikke. Men nu! Selv eje en Bøsse, selv skyde en Hare, et Raadyr, ja maaske en rigtig stor Hjort ... nej, det havde han rigtignok ikke tænkt sig saa nær.

Julerøgen fra Skovfogedhusets Skorsten steg lige op mod Himlen. Dæmringen var ved at falde paa. Julerimen havde pyntet baade Gran og Bøg. Skovfogedhuset havde ogsaa faaet sin Del; det lignede et lille Isslot midt i en Trylleskov.

Bette Wolle saa man ikke, for han havde travlt med at pynte Juletræ. Hans Mor var i Køkkenet, og hans Far stod paa Høstænget og plukkede Hø til Hjorten. For Skovfogeden sørgede jo altid godt for Skovens Dyr.

Lige fra bette Wolle var meget mindre, havde hans Far fortalt ham Historier om Skovens Dyr. Vel flest om Hjorten. Derfor var Hjorten — og da særlig Julehjorten — noget af bette Wolles største.

Bette Wolle strakte pludselig Hovedet ud ad Køkkendøren og raabte:

»Far, maa jeg give Julehjorten Hø?«

»Ja, ja, du maa,« svarede Faderen, der lige netop havde slaaet Høet ned i Laden, »men kan du saa komme med det samme.«

Bette Wolle fik Træskostøvlerne paa og trissede af Sted med en stor Favnfuld Hø om til Hækken, der hang paa en stor Bøgestamme bag Brændehuset.

»Nu maa du ikke spilde,« formanede Faderen, »og kan du saa sige: Værs'god, Julehjort, her har du noget godt Julehø.«

»Ja, ja, det skal jeg nok, Far,« raabte Wolle og trissede videre.

Da det var besørget, blev Dørene haspede i Skovfogedhuset, og Familien samlede sig om Nadveren. Bagefter kom Juletræet.

Bette Wolle havde af og til tænkt paa Julehjorten, men havde ikke rigtig haft Tid til at tale derom. Nu kom det paa een Gang.

»Far, tror du nu ikke, Svenske-Jakob skyder Julehjorten?«

»Nej, min Dreng, nok er Svenske-Jakob en slem Mand, men han vil da nok unde Skovens Dyr Julefred. Hvis ikke, skal Gud nok straffe Brøden.«

»Far, vil du ikke nok ogsaa i Aften fortælle mig en Historie om Julehjorten?«

»Jo, nu skal jeg fortælle dig, hvordan Julehjorten førte en lille Dreng, der var gaaet ind i Skoven, hjem til hans Faders Hus.«

Saa fortalte Skovfogeden Historien, og Klokken blev elleve. Julelysene blev slukkede, og Skovfogedfolkene gik til Ro.

Bette Wolle trak Dynen højt op over Ørene; men han drømte om Julehjorten . . .

Julenatten stod saa stille over den store Skov. Der rugede en højhellig Fred derinde; men den skulde brydes af Menneskehænder.

Taarnuret fra Herregaarden slog netop tolv dybe Slag, da Svenske-Jakob og Peter listede over Dørtrinnet og fortsatte videre langs Hasselkrattet.

Peter tog lange Skridt ligesom Faderen. Han saa sig spejdende til Siderne ligesom Faderen, for han havde jo Bøsse paa Nakken, og saa skal der jo passes paa.

Da de var kommet et godt Stykke hen, saa Peter en Hare.

»Maa jeg skyde?« udbrød han ivrigt.

»Nej, nej, Dreng, det kan du vel nok forstaa,« snærrede Faderen, »det er alt for lidt at skræmme Mennesker og Dyr for. Vi skal i det mindste have en Raa. Se nu kan du blive her, saa gaar jeg over

PSt 192

mod Sneglebakken. Raadyrene plejer at lægge Vejen her over til Østerskoven. Men du maa sidde ganske stille. Og ser du saa et Dyr komme gaaende stille, skal du trykke af, men tag godt Sigte. Er det i Løb, skal du ikke skyde, for saa kan du ikke ramme.«

Svenske-Jakob sneg sig ad Sneglebakken til.

Peter puttede sig bag et Dige og afventede baade angst og stolt den Stund, da han skulde løsne Skud.

En stor Hjort kom stolt gennem Skoven.

Den prustede. Dampen stod den fra Næseborene. Sneen slog for de rappe Klove, og Bøgens Grene brækkede for Geviret.

Den havde vejret Duft af Hø — Duften af Julehø fra Skovfogedens Hæk — og var nu paa Vej.

Rapt gik det. Over Stub, over Sten, over Bæk. Øjnene spillede til alle Sider, men saa ..... saa dukkede Svenske-Jakob over Sneglebakken.

Han opdagede Hjorten. Han dukkede sig for ikke at skræmme den. Han tog Sigte og brændte løs ...

— — —

Hvad er sket?

Peter sad bag Diget, et Bøsseskud paa den modsatte Side. Han kunde ikke se Hjorten. Han kunde derimod se noget mørkt bevæge sig langsomt over Skrænten. I den Tro, at det var et Dyr, tog Peter Sigte netop paa samme Tid, som Faderen tog Sigte paa Hjorten.

Peter rystede. Han trak Vejret dybt; men saa tog han Mod til sig og skød sit første Skud.

Peter raabte halvhøjt paa sin Far; men da han intet Svar fik, løb han selv op for at finde sit Bytte.

Men der var jo intet. Han ledte og raabte, raabte og ledte. — Han vidste ikke selv hvorfor; men saa blev han angst og løb hjem.

Bette Wolle var tidlig vaagen Julemorgen; men han var lidt drømmetung i Hovedet.

»Jeg hørte et Skud i Skoven i Nat,« sagde han, mens han gned Øjnene rigtig op.

»Vist gjorde du ej,« lo Skovfogeden, »det er bare noget, du har drømt.«

Bette Wolle stoiede nu ikke paa den Forkiaring. Han kom hur-

tig i Tøjet, og uden at sige noget skyndte han sig om bag Brændehuset for at se, om Julehjorten havde ædt Høet.

Men hvad *saa*, bette Wolle?

Der laa jo Hjorten, bette Wolles Julehjort, død med et Skud-

saar i den ene Side. Blodet havde farvet Sneen. Dens Hoved laa hen mod Høhækken, og den fine Tunge hang saa lidende ud paa Sneen.

Bette Wolle gav sig til at græde.

Han vilde gerne have klappet den, have prøvet at stryge Hænderne hen ad de fine Takker; men han turde ikke. Han vidste ikke selv hvorfor. Der forekom ham at være noget underligt — noget sært ved den.

Han græd — — og saa løb han ind og fortalte det.

Da Skovfogeden havde hørt Bette Wolles Forklaring, var han straks klar over, hvem der havde dræbt Julehjorten. Men inden han fik noget sagt, viste der sig en hel Flok fremmede Mennesker uden for Vinduerne.

Skovfogeden genkendte dem. Det var Herremanden selv med fem af sine Karle, Svenske-Jakobs Kone og Peter.

Svenske-Trine græd, og Peter græd, mens Herremanden forklarede Skovfogeden, at Svenske-Jakob og Peter havde været paa Jagt om Natten; men Svenske-Jakob var ikke vendt tilbage.

»En Ulykke,« sagde Skovfogeden, »se her!« Og han førte de fremmede om til Hjorten.

— — —

Nu blev der taget fat.

Der var en lang Strime Blod i Sneen. Ved at følge den naaede man omtrent til Sneglebakken. Flokken spredte sig, og to Timer efter fandt man Svenske-Jakob liggende død under en Slaaenbusk.

Han havde faaet et Skud i den ene Side.

Hans Bøsse blev undersøgt. Skuddet var borte, men Bøssen fejlede ingenting.

Hvordan er det gaaet til? Ja, hvordan er det gaaet til? Alle grundede og gættede. Saa blev Peter udspurgt om alt, og snart havde Skovfogeden løst den sørgelige Gaade.

»Svenske-Jakob har siddet her og sigtet paa Hjorten,« forklarede Skovfogeden. »Peter har siddet derovre og sigtet paa sin Far i den Tro, det var et Dyr. Og saa har de skudt samtidig.«

»Ja, der har vi den sørgelige Gaade løst,« udbrød Herreman-

den. »Gud i Himlen hævner Ondskab. Nu staar det haardt til i jert Hus, Trine. Men Gud forlade Jakob hans onde og haarde Sind.«

»Nu vil jeg sørge for din Mor, dine Søskende og dig,« henvendte Herremanden sig til Peter, »hvis du vil love mig at blive en god Dreng, Peter.«

Peter gav hulkende Herremanden Haanden og sagde Tak!

Saa bar de i den tidlige Julemorgen Svenske-Jakobs Lig hjem til det fattige Hus.

Fine Snedun dalede ned fra Himlen og søgte at dække Sporene af Svenske-Jakobs onde Nattejagt.

Nu er Peter en gammel Mand, der gaar og stavrer rundt ved en Hasselkæp i Herregaardens store Stalde.

Møder man ham mod Juleaften, naar han gaar hjem til Svenskehuset, har han altid en Tot Hø under Armen. Og spørger man ham, hvad den er til, mumler han:

»Den er til Julehjorten.«

Eventyr af *Hermann Andersen.*
Tegningerne af *Nils Wiwel.*

---

vend vilde ud i Verden. Det havde han sat sig i Hovedet, for nu var han ked af at gaa derhjemme i Landsbyen og være Dreng for alle og enhver uden at faa saa meget som Tak for det. Tværtimod blev han som oftest skældt ud baade for Fæ og Dosmer, og det mente han var at gøre ham skammelig Uret, for noget Fæ syntes han ikke han var, og det var han nu for Resten heller ikke.

Nej, ude i den store Verden var der sikkert bedre Brug for saadan en rask Knøs. Der kunde man blive rig og berømt, ja naar man var heldig, kunde man ogsaa vinde en Prinsesse, det havde han læst saa tidt, saa det maatte være rigtig nok, og det havde han nu stor Lyst til. Selv om det kun var en lillebitte Prinsesse med et lillebitte Kongerige, vilde han være rigtig godt fornøjet, det vilde da altid være bedre end at gaa her og blive skældt ud.

Han vandrede altsaa af Sted og oplevede mange mærkelige

Ting, men han opdagede snart, at det slet ikke var saa helt let at blive Konge eller at faa en Prinsesse. Der var saamænd Konger nok, som var saa gamle, at de næsten ikke kunde regere mere, men de vilde ikke trække sig tilbage alligevel, for de syntes nemlig selv, at de regerede udmærket, og saa er det jo naturligvis heller ikke saa morsomt at være forhenværende Konge, for ham er der jo ikke en Kat, der bryder sig om. Der var ogsaa en Mængde Prinsesser, som vilde giftes, hellere i Dag end i Morgen, men de vilde jo nok have en Mand, som var lidt mere end Svend, for han var jo nemlig slet ingenting, og det kan man skam ikke leve af med Kone og Børn, særlig da naar Konen er en Prinsesse.

»Det gaar nu alligevel nemmere til i Bøgerne,« tænkte Svend, »jeg maa vist hellere slaa disse her Kongetanker ud af Hovedet foreløbig og saa se at faa noget Arbejde, for Luft kan jeg ikke leve af.«

Og saa gik han ud at søge Tjeneste og traf til sidst en gammel Mand, som syntes godt om ham og derfor tog ham til Tjener, foreløbig for et Aar.

Det var en rigtig Tjeneste, Svend der havde faaet. Manden var en gammel Vismand, saadan af den rigtige Slags med Briller paa Næsen, langt, hvidt Skæg og Snus i Vestelommen, og Svend skulde ikke bestille andet end at holde Huset i Orden og fodre Hønsene. Naar han saa var færdig med sit Arbejde, fik han Lov til at læse i Vismandens Bøger, og det var Bøger, man fik Forstand af. Og da den gamle saa, at Svend havde Lyst til at læse noget, gav han ham Undervisning i fremmede Sprog, og Svend lærte Sprogene saa godt, at fremmede Folk kunde forstaa alt, hvad han sagde, og *han* hvad *de* sagde, og det er skam ikke alle, der lærer fremmede Sprog *saa* godt.

Svend syntes godt om at være hos den gamle, og han vilde ogsaa gerne beholde Svend, og saa blev Svend i sin Tjeneste i mange Aar og lærte stadig af den gamle. Ja, til sidst lærte han endog Fuglenes Sprog, og det syntes Svend næsten var det bedste af det hele, for nu kunde han sladre med sine Venner Fuglene, og det kan nok være, at de kunde fortælle, for de havde jo set sig om i Verden. Men

skønt han nu havde det rigtig godt, var der dog i den sidste Tid kommet noget uroligt over ham. Han vidste ikke, hvad det var, men det forekom ham, at han var saa ensom, han længtes efter andre Mennesker, og nu kom igen Lysten til at rejse ud for at blive berømt.

En Dag, som han gik ude i Haven og var i meget daarligt Humør, kom hans gamle Ven Svalen pludselig pilende ned.

»Tit! Tit!« sagde den, »hvad i Alverden er det dog for en Maner at gaa med saadan et Bededagsansigt, naar vi er lige ved Sankt Hans? Hvad er der i Vejen?«

»Aah, jeg ved det i Grunden ikke selv,« svarede Svend, »jeg tror, det er galt med Hjertet.«

»Du skulde giftes,« sagde Svalen, »du mangler en Kone til at muntre dig op. Skal jeg sige dig, hvor du kan finde en sød lille Kone — en, som oven i Købet er Prinsesse?«

»Kære Svale,« sagde Svend, »fortæl dog, skynd dig.«

»Ja vist, ja vist,« sagde Svalen, »det glæder mig dog at se, at der kan komme Liv i dig, hør saa godt efter. Langt borte herfra, nede i de dejlige, solvarme Lande, ligger et prægtigt Slot. I Slottet bor en yndig Prinsesse; men hun er ikke lykkelig, for hun er spærret inde. Der er nemlig en Gang blevet spaaet, at hun vilde blive gift med en Bondeknøs, og for nu at forhindre det lever hun paa Slottet uden at se andre Mennesker end de sorte Slaver — ud maa hun ikke komme. Jeg saa tilfældigvis et Glimt af hende ved Vinduet, da jeg fløj forbi, og jeg forsikrer dig, Svend, at jeg blev saa forelsket i hende, at hvis jeg ikke var en Fugl og havde Kone og Børn, saa tog jeg hende selv, hvis hun da vilde have mig, for hun er det dejligste, man kan se for sine Øjne. Du skulde tage hende, Svend. Du, som hverken er Fugl eller Fisk eller har Kone og Børn, maa sikkert kunne gøre din Lykke der, og hvem ved, maaske er du netop den Bondeknøs, der er spaaet om. Derfor frisk Mod, Lykke paa Rejsen, sikken dejlig Myg, der flyver derhenne! Adjø!«

Nu var det besluttet, at Svend vilde rejse.

Den gamle Vismand blev meget bedrøvet, da han hørte, at

han skulde skilles fra Svend, som han holdt saa meget af, men han vilde ikke staa hans Lykke i Vejen.

»Far vel da, du brave Knøs,« sagde han, »det gør mig hjertelig ondt at skilles fra dig, men jeg har ingen Ret til at holde dig tilbage. Gid det maa gaa dig vel, alle gode Magter følge dig.«

Efter en lang og besværlig Rejse naaede Svend omsider Landet, hvor Prinsessen boede, men af hende selv fik han ikke det mindste Glimt at se, skønt han gik mere end hundrede Gange rundt om Slottet. Omkring Slottet var der nemlig en Mur, som var omtrent hundrede Alen høj, saa den var jo ikke saa nem at kigge over. Han kiggede paa Muren, gik frem og tilbage og kiggede igen, men Muren blev ikke mindre, hvor længe og hvor arrigt han saa end saa paa den.

»Tit, tit, sikke dog en drilagtig Mur,« hørte han pludselig en Stemme sige, og hans gamle Ven Svalen sad paa hans Skulder, »at den dog ikke synker i Jorden for dine vrede Blikke; naar vi ser rigtig til, staar den maaske endda og ler af dig.«

»Kære Svale,« sagde Svend, »hold dog inde med din Spot og hjælp mig, hvis du kan.«

»Ja, bære dig over Muren kan jeg ikke,« svarede Svalen, »og det vilde heller ikke hjælpe noget, for bag Muren gaar Soldater paa Vagt, og de skal være slemme til at hugge Hovedet af enhver, som vover sig over den. Og mister du først Hovedet, tror jeg ikke, Prinsessen vil have dig, for saa er der i Grunden ikke megen Stads ved dig mere.«

»Jamen giv mig da et Raad,« sagde Svend, »jeg vilde dog saa gerne se den yndige Prinsesse.«

»Skriv et Brev til Prinsessen,« sagde Svalen, »fortæl deri, hvem du er og at du elsker hende, og bed hende sende dig sit Billede, saa skal jeg besørge Brevet, og saa kan vi jo altid siden se, hvad vi skal gøre.«

Svalen fik Brevet og fløj bort, og nu ventede Svend i største Spænding paa, at den skulde komme tilbage. Han syntes, den var forskrækkelig længe om at udrette det Ærinde, mon den traf Prin-

sessen? Hvad vilde hun svare? Mon hun vilde vide af ham at sige? Hvor mon den Svale dog blev af, bare den ikke var fanget — naa, der kom den!

Svend løb hurtig Svalen i Møde, men den var en rigtig Drillepind, for den stak højt til Vejrs og kredsede flere Gange rundt om Stedet, inden det behagede den at stige ned — saa langsomt, som det var den muligt.

»Naa!« raabte Svend ivrig. »Hvordan gik det?«

»Dejligt Vejr i Dag!« sagde Svalen og glattede omhyggelig nogle Fjer, som slet ikke trængte til at glattes.

»Svar mig dog!« raabte Svend, ude af sig selv af Spænding. »Traf du Prinsessen?«

»Bare rolig, kære Ven, jeg maa skam puste lidt oven paa den Tur,« sagde Svalen — og saa pustede den, mens den gemytlig skævede op til Svend, som knyttede Hænderne i Bukselommerne og stampede i Jorden.

Da Svalen endelig, langt om længe, mente at have pustet nok, overrakte den Svend et nydeligt lille Brev, og inden i det laa et Billede af Prinsessen. Havde Svend ikke været forelsket i hende før, saa blev han det nu, for hun var endnu skønnere, end han nogen Sinde havde tænkt sig hende. Han kyssede Billedet, saa paa det, kyssede og saa igen, og dette kunde vist have varet længe; men Svalen huskede ham paa, at der ogsaa var et Brev, som de maatte læse.

Prinsessen skrev, at efter Svends Brev og Svalens Beskrivelse at dømme var Svend netop saaledes, som hun havde tænkt sig den Mand, hun ønskede; men uden Kamp kunde han ikke vinde hende. Hendes Fader havde netop i disse Dage sendt Bud rundt til alle Riddere i Landet og indbudt dem til en Turnering, hvor Sejrherren som Løn vilde modtage hendes Haand. Hun opfordrede nu Svend til at deltage i denne Turnering, da dette var den eneste Udvej, hun saa.

»Jeg synes, du hænger med Næbbet, min Ven,« sagde Svalen, da Svend var færdig med Brevet.

»Saa synes du vel ogsaa, at jeg har Grund til det,« svarede

Svend, »hvordan skal jeg have Udsigt til at klare mig ved en Ridderturnering — jeg, som aldrig har haft et Vaaben i Haanden?«

»Jeg har en gammel Ven,« sagde Svalen, »det er en Hr. Ugle. Kedelig Fyr for Resten, som sidder og sover det meste af Dagen, men umaadelig klog, næsten lige saa klog som jeg, og det vil dog sige noget. Lad os aflægge ham en Visit og høre hans Mening om Sagen.«

Uglen boede i et gammelt Taarn uden for Byen. Den var Videnskabsmand, Astronom og Oldforsker, og havde foruden disse Videnskaber kun Interesse for Jagt.

Da Svend og Svalen naaede op til dens Bopæl, var den netop i Færd med at sove, eller som den selv sagde: den tænkte. Svend gjorde en Undskyldning, fordi de forstyrrede, og Svalen forklarede, hvad der var paa Færde.

»Ja, se det er jo i Grunden en Sag, som ligger uden for mine Interesser,« sagde Uglen, »men da Svalen er en god Ven af mig og jeg jo desuden nok kan se, at skal nogen klare Ærterne for jer, maa det blive mig, saa vil jeg tænke over det, men saa maa I ikke forstyrre mig.«

Derpaa lukkede den det ene Øje og lod det andet løbe rundt, og da det ikke hjalp, lukkede den dem begge to, og den tænkte længe, forfærdelig længe, syntes Svend, men da den igen lukkede Øjnene op, vidste den ogsaa Raad.

»En Ugle er den klogeste Skabning, der findes,« sagde den og skævede arrigt hen til Svalen, som havde faaet Hoste af Uglens Ord, »derfor har I gjort vel i at komme til mig, thi jeg er vel nok den eneste, som kan hjælpe i denne saare vanskelige Sag. Ude i Bjergene er en mægtig Klippehule. Du kan ikke finde den ved egen Hjælp, om du saa søgte hele dit Liv, men naar Mørket falder paa, skal jeg føre dig til Stedet. I denne Hule staar en sadlet Hest, og paa et Bord ligger en Rustning, og op mod Væggen staar en Lanse. Over disse Sager hviler en Trolddom. I mange Hundrede Aar har Hesten staaet som en Stenstøtte, og kun den, som kender Trylleordet, formaar at hæve Fortryllelsen; men da er han uover-

vindelig, og selv de mægtigste Hære kan intet formaa mod ham. Trylleordet staar indridset i Klippevæggen paa et Sted, jeg nok skal vise dig; det er skrevet paa vort Sprog, og du kan derfor prise dig lykkelig, at du har lært Fuglemaalet, da ellers selv min betydelige Hjælp ikke kunde gavne dig det mindste. Men gaa nu, kære Venner, thi jeg er endnu ikke ganske færdig med at tænke, og saa mødes vi atter, naar Mørket falder paa.«

Det kan rigtignok være, at der var Stads i Byen, den Dag Turneringen skulde finde Sted. Fra den tidlige Morgen red Heroldene rundt og blæste: Da, da, da, da! Da, da, da, da! Gaderne fyldtes af Mennesker, som alle sammen var i Søndagstøjet, og alle begav sig nu hen til Slottet. Kongen var staaet tidlig op, det var noget, han ellers ikke holdt af, men i Dag gjorde han ikke Vrøvl, var ikke engang morgengnaven, for han var kisteglad over, at han nu fik sin Datter fra Halsen. Saa behøvede han ikke mere at være bange for den dumme Spaadom med Bondeknøsen, nu fik hun jo den dygtigste Ridder, og saa var den Sag ude af Verden.

Ridderne var samlede. Kongen og Prinsessen havde taget Plads paa en prægtig smykket Tribune, og Kongen skulde lige til at give Signal til Kampens Begyndelse, da Svend kom ridende ind.

»Nej, du, vil du bare se ham,« sagde Kongen til Prinsessen, »han er nydelig.«

»Prægtig,« sagde Prinsessen og rødmede, for hun saa sit Billede hænge i en gylden Kæde om Halsen paa Svend.

Nu spurgte man Svend om Navn og Stand, men sikken Halløj der blev, da de fik at høre, hvem han var. Kongen besvimede og maatte have Vand i Hovedet, og Ridderne trængte sig truende omkring Svend for at støde ham ned.

»Nu gælder det,« tænkte han, og saa sporede han sin Hest og *for* ind i den allertætteste Klynge af Riddere, og det kan nok være, at de fik Kærligheden at føle. Nogle faldt af til højre og andre til venstre, men af Hesten maatte de alle sammen, og snart holdt Svend midt paa Pladsen som Sejrherre.

»Prinsesse,« sagde han, »jeg har nu kæmpet og vundet Sejr og

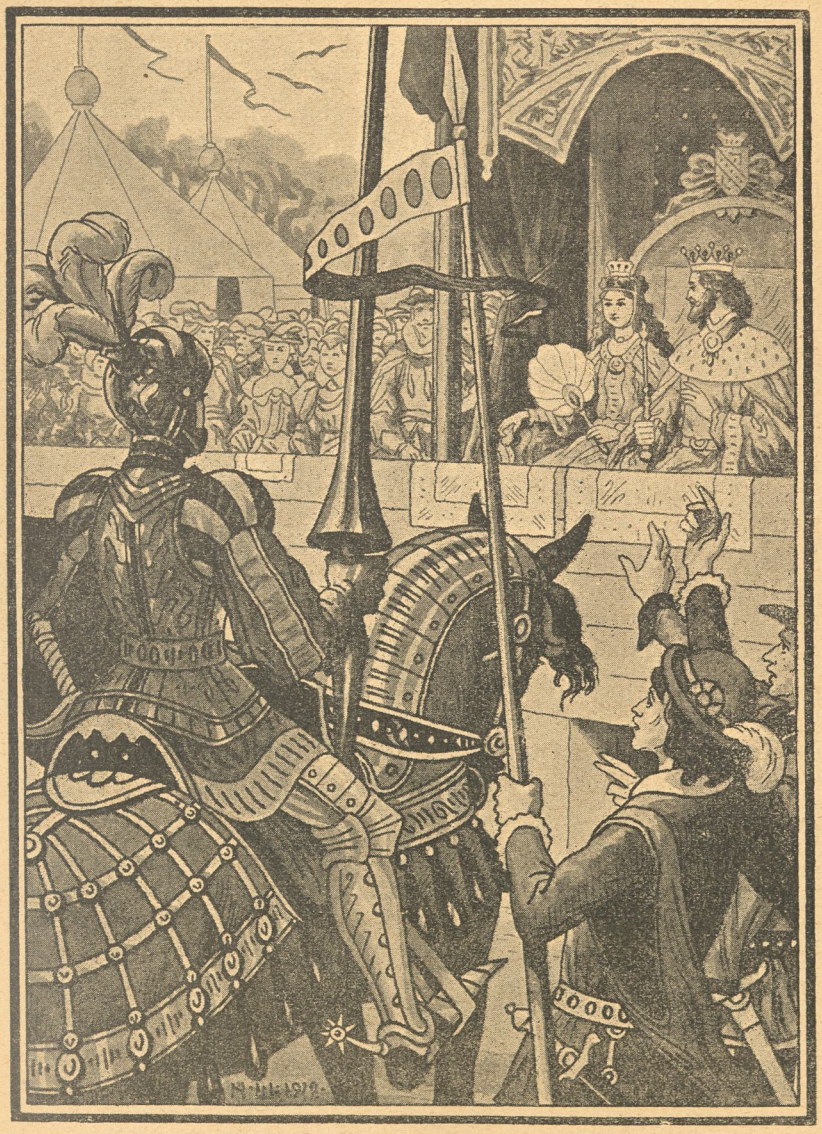

har derfor Ret til at fordre min Løn. Dog vil jeg ikke tvinge jer til at ægte mig, og jeg spørger derfor, Prinsesse, finder I mig værdig til at modtage den kostelige Løn?«

»Ja, det kan du tro, jeg gør!« sagde Prinsessen, og saa faldt hun Svend om Halsen og kyssede ham, mens hele Hoffet saa paa det og Ridderne blev gule af Misundelse.

»Ja, hvad skal jeg arme Mand gøre?« sagde Kongen. »Hun vil jo selv have Bondeknøsen, og jeg tør ikke gøre hende imod.«

»Det kan jo ikke nægtes, at han er vældig tapper,« sagde Ridderne, »og vi tør ikke gøre ham imod.«

»Spaadommen er opfyldt, Herre Konge,« sagde de gamle vise Raadgivere, »hvad her er sket, er Skæbnens Villie, og mod Skæbnen strider man forgæves.«

»Naa ja, saa lad dem da faa hinanden,« sagde Kongen, og saa gik han hen og kyssede sin Datter, gav Svend Haanden og sagde: »Til Lykke!«

Og saa holdt Svend Bryllup med Prinsessen, og det var et fint Bryllup, og da den gamle Konge saa, at Svend var en Mand, som havde lært noget, lod han ham overtage Regeringen, og saa blev han selv liggende i Sengen, for det holdt han mest af. Men Svend regerede med stor Dygtighed, og var der en eller anden vanskelig Sag, som han ikke selv kunde klare, sendte han bare Bud til Svalen eller Uglen, som altid gav ham Raad, som han stod sig ved at følge. Men da han tilbød dem Fribolig paa Slottet, svarede de begge nej. Svalen havde saa mange Forretningsrejser, forklarede den, saa den var jo alligevel aldrig hjemme, og Uglen turde heller ikke, den var bange for, at den paa det livlige Slot ikke vilde faa Ro til at tænke.

Oldefars Julegave.

Af *Anders J. Eriksholm.* — Tegningerne af *J. Kraul.*

Jens Anton og hans Ven Georg var naaet op over den sidste Bakkeryg, da Jens Anton pegede ud over det sneklædte Landskab til højre, hvor mørkegrønne Graner stod Vagt om en hvid Gaard med takkede Gavle.

»Se, Georg,« sagde han. »Dernede ligger »Solliden«!«

Der var Jubel i hans Stemme, og han svingede sin Hue som en første Hilsen til Hjemmet.

Havde Georg ikke været med, vilde Jens Anton have raabt et Hurra, saa det havde runget mellem Bakkerne.

For han elskede »Solliden« med hele sit fjortenaarige Drengehjertes Glød.

Han havde ikke rigtig vidst, hvor meget han holdt af den smukke, hvide Gaard, før hin Dag for fire Aar siden, da han maatte forlade den for at rejse til Latinskolen, der laa næsten ti Mil fra hans Hjem.

Naar han siden tænkte paa »Solliden«, da stod den for ham som et Indbegreb af al Verdens Lykke, og Jens Anton kunde — ogsaa nu, da han var en stor Dreng — faa Taarer i Øjnene af Længsel efter den hvide Gaard, naar han gik derinde paa Købstadens toppede Brosten.

Jens Anton havde jævnlig haft en af sine Kammerater med hjemme i Ferierne. Denne Jul havde han faaet Lov at tage Georg

med, og han glædede sig til at vise ham alle Herlighederne derhjemme: Granskoven, Parken med Fiskedammen, den smukke Forhal med de snirklede Trapper, og de store Værelser, der havde Møbler fra Oldefars Tid.

»»Solliden« er en gammel Slægtsgaard,« sagde han. »Paa den Gaard har min Bedstefar, Oldefar og Tipoldefar boet. Oldefar og Tipoldefar har været Direktører for den kongelige Mønt, og

de havde Bolig i København, men i Sommertiden opholdt de sig altid paa »Solliden«.«

Jens Anton fortalte videre om sin Slægt, særlig om Oldefar, en fin gammel Herre i sort Frakke og med hvidt Halsbind, Haaret lagt i sirlige Bukler om et smukt, regelmæssigt Ansigt med kloge, blaa Øjne. Hans Portræt hang i »Salen« paa »Solliden«, og Jens Anton forsømte aldrig at hilse paa Oldefars Portræt, naar han gæstede sit Hjem.

Drengene havde imidlertid naaet »Solliden«. Jens Anton aabnede den store, hvide Laage, der forbandt Parken og Granskoven, og de gik op ad en bred Kørevej med en vinternøgen Ligusterhæk paa hver Side.

Jens Antons Moder, Fru Inger Randal, stod paa Trappen og vinkede til dem. Hun var en høj og statelig Dame med et fint Ansigt og store, mørkeblaa Øjne, der mindede om Oldefars Portræt.

»Er Far ikke hjemme?« spurgte Jens Anton, da han havde hilst paa Moderen og forestillet sin Ven for hende.

»Jo, han er, min Dreng. Han er i Biblioteket; men du skal ikke forstyrre ham i Øjeblikket.«

Moderens Stemme lød underlig dæmpet. Jens Anton saa hastig paa hende og opdagede, at hun havde Taarer i Øjnene.

»Mor!« udbrød han. »Er der hændet noget? Du maa sige mig det!«

»Ja, der er hændet os noget ubehageligt, Jens Anton. Og da det ikke kan skjules, kan du lige saa godt faa det at vide med det samme.«

Hun trak Jens Anton med ind i Dagligstuen.

»Din Fader har i Dag faaet et Brev,« sagde hun. »Brevet var fra en Sagfører, der meddelte, at din Faders gamle Ven, Proprietær Bagge paa Elmslund, er gaaet fallit. Din Fader var gaaet i Kaution for Bagge for et ret betydeligt Beløb, noget over en halv Snes Tusinde Kroner, og de Penge skal din Fader nu betale.«

»Og de Penge skal Fader betale?« gentog Jens Anton.

»Det skal han, og endda i den allernærmeste Fremtid. Og det værste er, at han ikke kan skaffe Pengene, medmindre —«

»Medmindre, Mor?«

»Medmindre »Solliden« bliver solgt.«

»»Solliden« solgt!« udbrød Jens Anton forfærdet. »Aah, Mor, det kan du da aldrig mene? Der maa kunne skaffes en anden Udvej — sig til Fader, at det maa han gøre!«

Moderen smilte vemodigt.

»Din Fader vilde nok hellere end gerne skaffe en Udvej, der

gjorde det muligt at beholde »Solliden«,« sagde hun. »Men der gives neppe en saadan Udvej. »Solliden« er en Lystgaard, der ikke giver nogen Indtægt. Det har været vor Stolthed, og *din* ogsaa, Jens Anton, at »Solliden« lignede et lille Herresæde. Men til *vort* Herresæde hører ikke vidtstrakte Marker, Enge og Skove, hvorved der paa kort Tid kan bringes Penge i Kassen.«

Jens Anton stod ovre ved Vinduet og saa ud over Haven med dens snepudrede Buskadser og Gange. Han var meget bleg, og hans Sind var i voldsomt Oprør.

»Aah, Mor,« sagde han. »Jeg kan slet ikke tænke mig at leve uden »Solliden«. Jeg *kan* ikke, Mor! Jeg synes, det er som helt at miste sit Hjem . . . Men det er jo ogsaa saa ganske urimeligt! Far maa skaffe de Penge — han kan jo laane dem foreløbig! Naar jeg bliver voksen, vil jeg betale dem tilbage.«

»Du, Jens Anton?«

»Ja, Mor. Jeg vil være Ingeniør, og en Ingeniør kan tjene mange Penge. Faar jeg ingen Plads, der duer noget, herhjemme, gaar jeg til Udlandet. Jeg *vil* arbejde, Mor — og jeg vil arbejde dobbelt saa meget, naar det gælder »Solliden«.«

Moderen klappede ham paa Haaret.

»Det er godt, Jens Anton, det er godt,« sagde hun. »Men jeg tror ikke, din Fader vil være glad ved at rejse et Laan paa *din Fremtid*, min Dreng. Nu maa du imidlertid ikke sørge over »Solliden«. Det kunde jo dog være, at der fandtes Raad, selv om vi i Øjeblikket ikke ser det.«

»Jamen, Mor« — Jens Anton var lige ved Graaden — »hvis »Solliden« bliver solgt, og det er den sidste Jul, vi er her, saa bryder jeg mig slet ikke om at holde Jul!«

Fru Randal sukkede. Hun vidste saa godt, at for Jens Anton, med hans heftige Sind og stærke Kærlighed til »Solliden«, vilde Gaardens Salg være saa omtrent den største Ulykke, han kunde tænke sig.

Hun havde selv Taarer i Øjnene, men for Drengens Skyld tog hun sig sammen.

»Jens Anton,« sagde hun. »Det gør altid ondt at miste det, vi holder af. Men naar det ikke kan være anderledes, maa vi bringe det Offer, der kræves af os. Og saa skal vi ikke klynke og klage, men gaa vor Vej frank og fri som før.«

Jens Anton saa et Øjeblik paa Moderen. Saa bed han Læberne sammen.

»Jeg skal ikke klage, Mor,« sagde han.

Straks efter gik han ind til Georg. Og han aflagde i Stilhed det Løfte at være munter og glad. For Georg skulde dog ikke have sin Juleferie spoleret.

* * *

Men det var nu ikke saa nemt at være glad, naar der stadig var triste Tanker, der pinte.

Jens Anton fik det at mærke de hundrede Gange om Dagen. Naar han turede om i Parken med Georg, løb paa Skøjter sammen med ham paa den islagte Dam eller viste ham om i de af Gaardens Værelser, der med deres mange antikke Møbler var som et helt lille Museum — da greb han sig atter og atter i at tænke:

»Det er sidste Jul, du er her — det er sidste Jul!«

Og Far og Mor var heller ikke glade, skønt de vel ved Maaltiderne passiarede raskt og livligt og lod, som om der ingenting var i Vejen.

— Da Fru Randal efter Jens Antons Hjemkomst havde fortalt sin Dreng om, hvordan Sagerne stod, gik hun ind til sin Mand.

»Erik,« sagde hun, »du kan tro, det var et haardt Slag for Jens Anton.«

Hr. Randal *for* med sin Haand hen over Panden. Han var en bleg, sorthaaret Mand, forhenværende Officer. Næsten al sin Tid tilbragte han ved sit Skrivebord eller i sit Bibliotek, syslende med lærde Værker, mest Krigshistorie.

»Der er jo intet at gøre,« sagde han, da hans Hustru havde skildret ham Drengens Sorg over at forlade »Solliden«.

»Kunde det ikke tænkes, at du kunde faa Pengene at laane, Erik?« spurgte hun.

»Umuligt, hvem skulde jeg henvende mig til?«

»Grev Sedenfeldt paa Birkelund har altid været meget velvillig overfor os, og han er en fin og elskværdig Natur —«

»Det er han ganske vist. Men om hans Velvillie vil strække til, naar han hører, hvad mit Ærinde gælder, er vist usikkert. Og det er en Ydmygelse for mig at bede ham om Penge.«

»Tag den Ydmygelse paa dig for Jens Antons Skyld, Erik.«

Erik Randal sad tavs en Stund.

»Jeg vil gøre det,« sagde han.

Han rejste sig. Et Øjeblik efter red han i skarp Trav ud af Porten og drejede om ad Vejen til Birkelund.

Men da Erik Randal et Par Timer efter vendte hjem, var der et ejendommeligt bittert Smil over hans Ansigt, idet han nikkede til sin Hustru.

Og hun behøvede ikke at spørge. Hun forstod, at *der* havde der ingen Hjælp været at finde.

* * *

Saa var Juleaften kommen.

Om Morgenen gik Jens Anton ind i »Salen«, hvor Oldefars Portræt hang.

Han gik rundt og saa paa de mange Ting, der havde tilhørt Oldefar.

Der var det store, buede Mahogni-Chatol og det store Ibentræs-Skab i Hjørnet; der var det forgyldte Spejl i den snirklede Ramme, de udskaarne Elfenbens-Figurer, Sølvvaserne, de store Kobberskaale og meget andet.

Til sidst standsede han foran Oldefars Portræt.

Jens Anton fik Taarer i Øjnene, medens han stod og saa paa det.

»Kære, gode Oldefar,« tænkte han. »Vi vil alle sammen

saa nødig bort fra »Solliden«. Kan du ikke hjælpe os, saa vi kan blive ved at bo her?«

Det forekom Jens Anton, at Oldefar smilte til ham, og Jens Anton følte sig paa een Gang meget rolig.

Det var jo Jul, og Julen var den store Glædesfest. Kunde der ikke hænde noget uventet stort, der bragte *dem* den Glæde, der vilde gøre Julen dobbelt skøn? —

Der lød pludselig et muntert »Hallo« nede fra den store Korridor. Det var Georg, der kaldte. Han stod med Hue og Stortrøje paa og Skøjter paa Armen.

»Du gaar vel med?« spurgte han.

»Ja vel!« Jens Anton kom i fejende Fart ned ad Trappen.

»Men pas paa Isen,« sagde Fru Randal, der kom til. »Det har sneet i Nat, og Sneen dækker Nyisen. Dagen før I kom, blev der iset paa den venstre Side af Dammen, over mod Rørene, og Nyisen kan ikke bære.«

»Vi skal nok være forsigtige, Mor,« sagde Jens Anton. Og Drengene skyndte sig gennem Parken ned til Dammen.

Lidt efter gik Fru Randal ned i Parken. Vejret var dejlig friskt. En fin, let blaalig Frostluft med et ganske lille Stænk af rødt. Solen skinnede over den hvide Sne og tryllede en hel Hærskare af Diamanter frem, men hist og her ragede op af Sneen smaa Pyramider af grønt: Tuja, Tax og Ædelgran.

Fru Randal blev staaende foran et Buskads, hvorfra hun havde Udsigt over Dammen.

Drengene skød med raske Sving hen over den hvide Flade. Snart løb de med hinanden i Hænderne, snart var de ved hver sin Ende af Dammen, for atter at samles og løbe Side om Side.

»Bare de ikke kommer for nær over mod Rørene!« tænkte Fru Randal.

Hun vendte sig om for at gaa tilbage, men standsede i det samme ved Lyden af et Raab nede fra Dammen.

Det lød som et Raab om Hjælp.

»Aah, Gud, der er dog vel ikke sket noget?« tænkte Fru Randal.

Hun var kommen paa den anden Side af Buskadset og kunde ikke se Dammen, hvor hun stod.

Hurtig ilede hun ned ad Gangen.

Nu kunde hun se Dammen —

Der var kun en af Drengene paa Isen - og det var Georg.

Jens Anton var altsaa faldet i. Og Dammen var dyb — — maaske var han allerede gaaet til Bunds i det iskolde Vand?

Hun løb, som hun aldrig havde løbet før.

»Bare kan dog ikke drukner,« tænkte hun. »Bare han dog ikke drukner.«

Her havde hun gaaet og tænkt paa »Solliden«. Hun syntes nu, at det var saa ganske uden Betydning, om »Solliden« blev solgt eller ikke.

Bare Jens Anton maatte blive reddet, skulde hun være saa glad, saa glad!

Men om han nu havde faaet Krampe og var gaaet til Bunds?

Aah nej, aah nej, det maatte ikke ske!

— Nu var hun snart nede ved Dammen.

Georg havde lagt sig paa Isen og strakte Hænderne frem.

Og nu saa hun Jens Antons sorte Haartop ved Isens Overflade — og straks efter fik Georg fat i hans Hænder.

Da brast Isen — Georg gled længere tilbage, og Jens Anton saa hun ikke —!

Derovre kom Gartneren. Hun vinkede til ham, idet hun løb videre.

»Kom med Stænger! Kom med Stænger!« raabte hun.

Og medens hun løb langs Dammen, raabte hun til Georg og bad ham forsøge en Gang til.

Og nu saa hun atter Jens Antons buskede Hoved; men det var helt omgivet af Vand.

Hendes Hjerte stod næsten stille af Spænding.

»Se, om du kan holde dig oppe, Jens Anton! Se, om du kan holde dig oppe —«

I samme Øjeblik snublede hun. Men var hurtig paa Benene igen. Det var en Medestang, der havde ligget ved Bredden fra Sommertiden af. Jens Anton havde glemt den dernede.

Hun greb Stangen og slyngede den ud paa Isen. Georg tog den, og nu havde han mere Held med sine Redningsforsøg.

Liggende paa Isen rakte han Stangen hen imod Jens Anton.

Idet Jens Anton greb fat i den, brast Isen paa ny under Georg, men i en Hast fik han skubbet sig ind paa sikker Is.

»Slip bare ikke Taget!« raabte Moderen.

Georg huggede Skøjterne i Isen. Han trak til, og et Minut efter var Jens Anton halet op, netop som Gartneren kom oppe fra Villaen med Reb og Stænger.

Det var heller ikke et Øjeblik for tidligt. Just som Jens Anton var kommen op paa Isen, besvimede han, og Gartneren og Georg bar ham hjem.

Fru Randal løb i Forvejen.

Jens Anton skulde i Seng og trilles i varme Tæpper, saa han ikke fik Lungebetændelse, stærkt forkommen, som han var.

Da Jens Anton var kommen i Seng, slog han Øjnene op og saa sin Moder og Georg ved Sengen.

»Jeg fejler slet ingenting nu!« sagde han.

»Saa meget bedre, min Dreng,« sagde Fru Randal glad. »Aah, Gud ske Lov, at vi fik dig levende hjem!«

Og hun sendte Georg et taknemmeligt Blik.

Jens Anton fik varmt Øl at drikke, og Fru Randal gik i Køkkenet for at lave Kamillete. Den var saa god at svede paa, og saa undgik man Forkølelse.

Men Fru Randal kunde ikke finde Kamilleteen, og Pigen, som hun spurgte, mente, at Herren vist havde lagt Kamilleblomsterne ind i Oldefars Chatol.

Fru Randal løb ind i »Salen«. Hun fandt det, hun søgte, men hun maatte have fundet mere — for pludselig lød hendes Stemme, højt, klingende, som et Glædesraab:

»*Erik, Erik!*«

Erik Randal, der som sædvanlig opholdt sig i sit Bibliotek og nylig var bleven underrettet om, hvad der var foregaaet, kom til paa sin Hustrus Kalden.

»Men hvad er dette?« udbrød han, idet han standsede paa Tærskelen.

Hans Hustru sad ved Chatollet med en Bunke af store Guld- og Sølvpenge mellem sine Hænder.

»Aah, Erik, se, hvad jeg har fundet!« sagde hun, og hendes Øjne lyste af Glæde. »Det er Medailler alt dette, Medailler, der er prægede gennem flere Hundrede Aar, og som Oldefar og hans Far før ham har samlet.«

»Men hvorledes har du fundet dem?«

»Ja, ved jeg det selv? Febrilsk, som jeg var, maa jeg være kommen til at trykke paa en skjult Fjeder, og derved har der aabnet sig et Rum, som vi ikke har haft nogen Anelse om.«

»Ja, saaledes maa det vel være,« sagde Erik Randal.

Han traadte nærmere og undersøgte Fundet.

Der var mange Medailler — tre Hundrede, næsten halvfjerde Hundrede talte han.

»Det er en sjælden Samling,« sagde han. »Og meget værdifuld — *meget værdifuld*,« gentog han.

»Saa mener du, at vi er reddede?« spurgte hans Hustru.

»Ja, nu behøver vi ikke at tænke paa at sælge »Solliden«,« sagde Erik Randal smilende.

En svag Støj ovre fra Døren fik Fru Randal til at vende sig om.

»Men, Jens Anton dog!« sagde hun.

Derovre stod Jens Anton, svøbt i sit uldne Tæppe og med klaprende Tøfler paa de bare Fødder.

»Jeg maatte jo se, hvad I tog jer for,« sagde han.

Han fik i det samme Øje paa Medaillerne og fik Forklaring af Fundet.

»De er mange, mange Penge værd,« sagde Fru Randal. »Nu behøver vi ikke at sælge »Solliden«.«

»Hurra!« raabte Jens Anton. Og een Gang til raabte han: »Hurra!«

Han svøbte Tæppet fastere om sig og dansede paa klaprende Tøfler hen over Gulvet.

Han standsede foran Oldefars Portræt.

»Ved I hvad?« sagde han. »Jeg bad i Morges Oldefar om, at han vilde hjælpe os. Og det har han gjort nu.«

Og Jens Anton pegede paa Medaillerne, der laa udbredt paa Chatolklappen.

»Det er *Oldefars Julegave!*« sagde han.

Det lille Stykke Tøj.

Ved *J. Gr. P.* — Tegningen af *J. H. Vibe.*

Mit første Tyveri — og heldigvis ogsaa mit sidste — gaar mig aldrig af Glemme, fortæller en engelsk Moder. Det husker jeg, som var det sket i Gaar.

Jeg var 7—8 Aar gammel. Paa Vejen til Skolen gik jeg ofte ind til Madam Bennet for at sludre lidt med hendes lille Datter, Flora, som var 3—4 Aar gammel.

En Morgen, da jeg som sædvanlig tittede ind til min lille Veninde, saa jeg, at Madam Bennet var i Færd med at sy en ny Kjole til Flora. Det var af det nydeligste Tøj, jeg nogen Sinde havde set, og jeg var næsten helt fortabt i Synet af det.

Pludselig kom den Tanke op i mig: Hvad om du havde et Stykke? Et ganske lille Stykke til det Tæppe, du mangler til Dukke Lises Seng!

I det samme forlod Madam Bennett Værelset. Uden næsten at vide, hvad jeg gjorde, snappede jeg et Stykke, som laa paa Gulvet, og gemte det omhyggeligt ved mit Bryst. Madam Bennett kom ind med Flora ved Haanden; men jeg ventede den Dag ikke længe og skyndte mig til Skolen.

Paa Vejen tog jeg Tøjet frem og betragtede det med Glæde. Jeg kunde ikke heller lade være at tænke paa, hvor snildt jeg dog bar mig ad med at faa fat paa det. Ingen saa det, og der var saamænd heller ingen, som kunde savne det.

Men bedst som jeg gik, brød den Tanke frem i mit Bryst: Du har stjaalet — *stjaalet* Stykket! Og saa blev jeg saa bange, og det klemte mig for Brystet. Jeg havde ligefrem ondt ved at drage Aande.

Og Ængstelsen voksede.

Da jeg kom i Skolen, kunde jeg ikke samle mine Tanker om Lektien. Det kom mig for, som om Børnene kunde se paa mig, hvad jeg havde gjort, og vidste, at jeg var en Tyv — en *Tyv!*

Lærerinden spurgte mig da ogsaa, om jeg fejlede noget, om jeg var syg? Jeg havde nær svaret ja dertil, men kom dog i Tanker om, at havde jeg end stjaalet, saa vilde jeg dog ikke lyve. Derfor svarede jeg nej, men føjede til, at jeg ikke havde det rigtig godt, og det var kun alt for sandt. Lærerinden bød mig saa at gaa lidt ud i den friske Luft og sagde, at det nok vilde gøre mig godt.

Jeg gik saa ud, men det blev slet ikke bedre.

Hvordan skulde jeg dog finde en Plads, hvor jeg kunde forvare mit Stykke Tøj? Det var nu den Tanke, som plagede mig. Bare Tøjet var vel skjult, saa var det vel borte med det samme. For nu var jeg bleven klar over, at jeg aldrig kunde blive glad mere, hvis jeg ikke kom af med Tøjet.

Men hver Gang jeg fandt et Skjulested, syntes jeg, det var let at opdage. Jeg maatte have et andet og langt sikrere, om ikke de andre Børn skulde finde det.

Saa prøvede jeg i min Angst at tygge Tøjet. Jeg vilde saa synke det. Men snart indsaa jeg, at dette slet ikke kunde lade sig gøre.

Og mere og mere ulykkelig blev jeg.

Jeg bad mit Fadervor flere Gange og lovede Gudfader, at jeg aldrig mere vilde gøre noget slemt, hvis han denne ene Gang vilde hjælpe mig — aldrig — aldrig! —

Hvordan jeg kom den Skoledag igennem, forstaar jeg ikke; men Ende fik den da.

Saa skyndte jeg mig hjem.

Paa Vejen skulde jeg over en Bro, og jeg besluttede da at kaste

det frygtelige Stykke Tøj i Aaen. Saa vilde Strømmen nok føre det bort, og saa maatte jeg da vel endelig blive det kvit.

Jeg kastede Tøjet ud. Med Glæde saa jeg, at det hurtig førtes af Sted med det rindende Vand. Men ak! Det blev snart hængende fast paa en fremliggende Pilegren!

Det slipper vel løs igen, tænkte jeg. Men hvad saa? Hvor gaar det saa hen? Maaske til Madam Bennett! Og saa er det først galt. Saa ved hun sikkert, at det er stjaalet, og at det er mig, som er Tyven.

Da saa jeg en Vogn komme. Jeg var sikker paa, at Madam Bennett var i Vognen. Hun vilde faa mig at se. Hun vilde ogsaa se Tøjet, som hang ved Grenen. Hvad skulde jeg dog gøre?

Jeg løb ned under Broen og gemte mig, til Vognen var kommen forbi. Og saa maatte jeg have fat i Tøjet igen.

Hurtig fik jeg Sko og Strømper af og vadede ud i Vandet, fik Grenen bøjet og fik Tøjet igen.

Saa var jeg lige vidt. Hvad skulde jeg dog gøre?

Jeg trak mine Strømper paa. Aah, Gud Fader! Aah, kære Gud Fader! Saadan sagde jeg højt i min Nød.

Da kom det op i mig: Du skal bringe Tøjet tilbage! Du kan jo kaste det ind ad Døren og saa løbe hjem. Og saa aldrig, aldrig mere komme ind til Madam Bennett.

Jeg løb. Snart naaede jeg det kendte Hus. Madam Bennett sad ved Vinduet og syede.

Uden at betænke mig aabnede jeg Døren, kastede Tøjstykket paa Gulvet og løb.

Madam Bennett bemærkede min underlige Opførsel og kaldte: »Sara — lille Sara! Hvad er der dog i Vejen med dig?«

Jeg turde næsten ikke standse; men hun kaldte igen, højere og højere.

Saa gik jeg ganske langsomt og med bøjet Hoved tilbage.

»Lille Sara dog, — hvorfor er du saa bleg, og hvorfor kastede du det lille Stykke Tøj paa Gulvet? Hvad er det dog med dig i Dag, min Ven?«

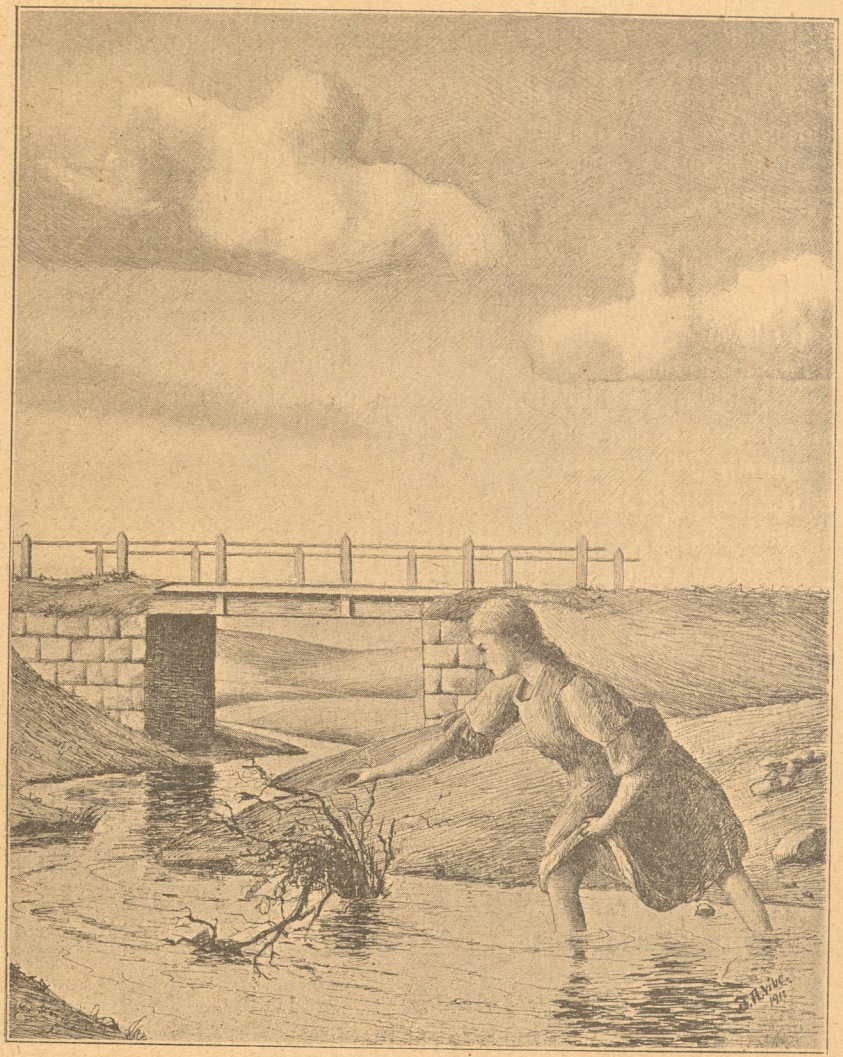

»Aah — aah! Jeg — jeg — stjal Tøjet her i Morges,« fik jeg fremstammet.

»Nu kommer det,« tænkte jeg. »Nu skælder hun mig ud og siger: kom her aldrig mere! Jeg kan ikke lade min lille Flora lege med saadan en Tyv!«

Men nej!

Madam Bennett tog mig kærligt ind til sig. Hun lagde sin Arm om mig og sagde mildt:

»Lille Sara — hvordan gik det til? Fortæl mig det hele!«

Saa skete det underlige.

Jeg havde ikke kunnet græde hele den lange, pinefulde Dag, skønt jeg havde følt det, som om mit Bryst skulde presses sammen. Men disse faa, milde Ord gik mig til Hjertet. Jeg brast i Graad, og mens jeg græd, kom det — hele den sørgelige, ulykkelige Historie. Og medens jeg fortalte, strøg Madam Bennett mig blidt over mit Haar, og snart følte jeg mig saa lettet og glad, skønt jeg alligevel var saa forknyt og skamfuld.

Da jeg var færdig, sagde hun:

»Ja, min lille Sara. Jeg kender det saa godt. Og jeg behøver slet ikke at føje mere til din Sorg, for jeg ved, at du ikke saa snart igen fristes til at tage noget, som ikke er dit eget. Ja — det ved jeg!«

Og saa gav hun mig nogle faa Stykker af det kønne Tøj og bad mig sy dem ind i mit Sengetæppe og komme i Tanke om denne Dag, hver Gang jeg saa Tæppet. —

Og nu sover mine egne to Smaapiger under et Sengetæppe, hvori disse Stykker af Madam Bennetts Tøj findes. — Men aldrig ser jeg det, uden at jeg mindes den Nødens Dag, som det lille Stykke Tøj skaffede mig.

Peters Flyvemaskine.

Af *J. P. Jensen.* — Tegningerne af *V. Jastrau.*

Snedkerens Peter, som ellers var saadan en rask Dreng, var i den sidste Tid bleven mærkværdig tavs og indesluttet. Han brød sig slet ikke om at lege med de andre Børn, han undgik dem ligefrem og luskede om ganske alene, næsten som om han havde gjort noget rigtig slemt.

En Dag spurgte hans Mor ham, om han var syg. Men han rystede paa Hovedet og sagde, at han fejlede ingenting.

Legemlig syg var Peter nu heller ikke, det var rigtigt nok. Nej, det var hans aandelige Tilstand, det var galt med; han havde nemlig faaet Flyvegriller. I den sidste Tid havde han læst saa meget i Aviserne om de mange dristige Flyvere, der var fløjet saa og saa langt og havde vundet saa og saa store Præmier, at det løb helt rundt i Hovedet paa ham.

»Havde jeg bare en Flyvemaskine ... havde jeg bare en Flyvemaskine!« sukkede han tidt og mange Gange, naar ingen hørte det.

Undertiden tænkte han paa at lave en Maskine selv. Han havde jo set adskillige Billeder af dem i Bladene, havde ogsaa læst en Del om deres Indretning. Men hvordan han egentlig skulde bære sig ad med det Stykke Arbejde, kunde han ikke ret komme efter.

En Aften, da han laa i sit lille Kammer ved Siden af Forældrenes Soveværelse, arbejdede hans Tanker værre end nogen Sinde. Det var ham umuligt at sove. Han bad sit Fadervor, og han talte til hundrede, baade forlænds og baglænds; men lige meget hjalp det. Flyvegrillerne havde alt for stærkt Tag i ham.

Hvor herligt ogsaa, om han kunde blive Flyver! Om han kunde svinge sig op fra Jorden under Hurraraab fra Tusinder af Tilskuere, fare pilsnart gennem Luften og saa dale ned langt, langt borte — f. Eks. paa Nordpolen! Hans Navn vilde da komme i alle Blade og Aviser, og han vilde blive omtalt som en af Landets bedste og modigste Sønner.

Han spekulerede og spekulerede, saa det værkede i Hovedet paa ham.

Pludselig var det, som det hele stod ganske klart for ham, baade hvordan Maskinen skulde se ud, og hvordan han skulde bære sig ad med at lave den.

I en Ruf fik han fat i sin Sparegris; han rystede Pengene ud og løb saa til Byen og købte noget rigtig stærkt Lærred og lidt andet Smaapilleri. Derpaa benede han hjem paa sin Fars Værksted og begyndte paa »Stellet«. Han savede og høvlede og hamrede, saa

Sveden drev ned ad ham; han vilde jo være færdig, inden nogen kom til Stede.

Endelig var Stellet dannet. Saa klippede han Lærredet i Stykker, spændte Stykkerne ud paa de lange Træstivere som Vinger og Hale og slog dem fast. De nødvendige Hjul og Skruer blev nu hurtigt anbragt paa de rette Steder — og Flyvemaskinen var færdig!

Han traadte et Par Skridt tilbage, lagde Hovedet paa Siden og smilede. Maskinen lignede grangivelig en stor Guldsmed. Jo jo! med den skulde han ligegodt sætte en »Rekord«, som skulde faa alle de berømte Flyvere til at ærgre sig gule og grønne.

Glædestraalende løb han ind til sine Forældre og fortalte dem, hvad han havde lavet. De vilde naturligvis ikke tro, hvad han sagde, de lo af ham, men fulgte dog med ud i Værkstedet.

»Se, der har vi Maskinen . . . den har jeg opfundet!« sagde han stolt og slog ud med Haanden.

»Nej, nu er jeg dog styrtefæridg!« udbrød hans Mor.

»Ja, hvem skulde have troet, at vor Peter var saadan en Tusindkunstner!« kom det undrende fra Faderen.

Peter forklarede dem nu nøjagtigt, hvordan Maskinen var indrettet, og viste dem de forskellige Mekanismer. Naar han bare trykkede paa en Knap, begyndte Vingerne straks at arbejde, saa det susede efter. Og naar han trak i en Snor, bevægede Halen sig som et stort Ror. Kort sagt: alt var saa snildt indrettet, at det var en ren Fornøjelse at se.

»Med den Maskine kan han min Sandten flyve til Verdens Ende, om det skal være,« sagde hans Far fornøjet og gned sig paa Albuen.

»Men hvor kunde du dog finde paa alle de Remedier?« spurgte Moderen.

»Ja, jeg har naturligvis maattet lægge mit Hoved i Blød,« svarede Peter. »Dog, da jeg først var klar over, hvordan Apparatet skulde indrettes, saa gik det hele som Fod i Hose.«

»Hvornaar skal Maskinen prøves?« spurgte Faderen.

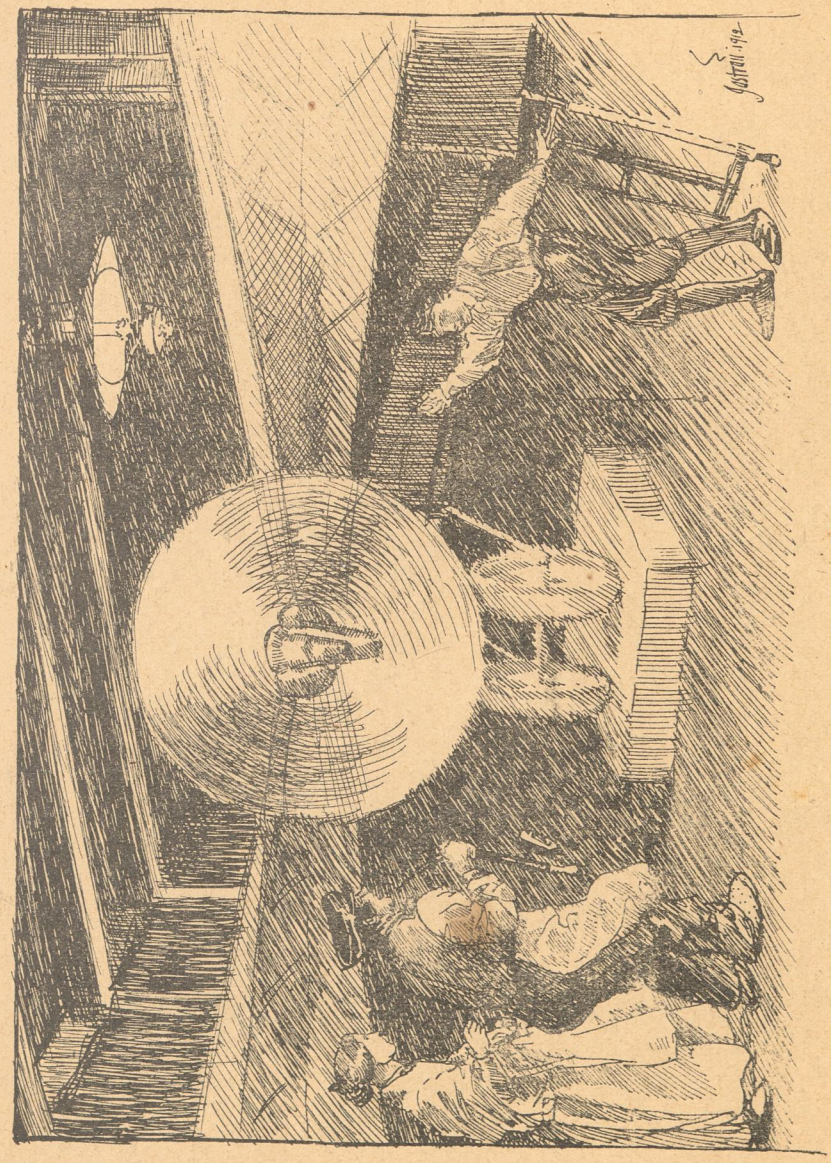

»I Morgen,« lød Svaret.

»Allerede i Morgen!« raabte Moderen. »Naa, saa maa vi rigtignok ud i Byen og fortælle den store Nyhed.«

Dermed skyndte Forældrene sig af Sted. Men Peter blev tilbage i Værkstedet; han fløjtede en lystig Vise, mens han hist og her rettede lidt ved Apparatet. Saa trykkede han igen paa Knappen og trak i Snoren. Jo, Vingerne gik, som de var smurt, og Halen bevægede sig baade opad og nedad og til Siderne; den var det bedste Styreredskab, man kunde ønske sig.

— — —

Den næste Morgen stod der lange Stykker i Avisen om Peter og hans vidunderlige Flyvemaskine. Han blev sammenlignet med James Watt, Edison, Marconi og de andre store Opfindere. Og alle Vegne fra strømmede Folk mod Snedkerens Hus; for det var rygtedes, at Peter op ad Formiddagen vilde flyve lige til Nordpolen.

»Vil du ikke ha' lidt Mad med?« spurgte hans Mor, da Tiden var kommen.

»Nej Tak, behøves ikke,« svarede Peter. »Det bliver jo kun en Sviptur paa en tre Tusinde Kilometer.«

Saa gik han ud i Værkstedet tillige med sine Forældre. Han rettede atter lidt ved Maskineriet og kaldte derefter paa fire Mand, som løftede Apparatet op og bar det ud. Peter selv spankede nok saa stolt bagefter. Hjertet hamrede formelig i Brystet paa ham, da han saa, at den store Menneskemængde ærbødigt veg til Side for ham.

Mændene satte Apparatet fra sig ude paa Marken. Peter slog ud med Haanden, skubbede Huen bag i Nakken og tog Plads ved Roret. Nu skulde Flugten begynde.

De mange Tilskuere stod i en stor Kreds udenom. Spændingen var umaadelig. Ikke en Lyd hørtes.

Lige som Peter skulde til at trykke paa Knappen, traadte en Mand frem, blottede Hovedet og talte saalunde:

»I gode Mænd og Kvinder! Vi har i vor Midte haft en Dreng, som har gjort en saadan Opfindelse, at den omtrent vil ... æh! sætte Verden paa den anden Ende, om jeg saa maa sige. Han er en Pryd, ikke alene for vor By, men for det ganske Land ... Længe leve Snedkerens Peter!«

Et Brus af Hurraraab tonede gennem Luften, og Huer og Hatte bølgede som et uroligt Hav.

Peter lettede paa Huen og nikkede smilende til alle Sider. Saa trykkede han paa Knappen, og sui—i—i! fløj Maskinen til Vejrs som en Raket.

Der gik et Gisp gennem de mange Mennesker, og et langtrukket Aah undslap dem som paa Kommando. Hovederne med de vidt aabnede Øjne og de gabende Munde var bøjet helt tilbage; og dog glemte adskillige næsten at trække Vejret.

Peter vinkede og vinkede til dem med Huen. Han mærkede knap, at han fløj, saa let og lydløst gik det. Og dog var Farten umaadelig. Efter et Øjebliks Forløb var Menneskemængden kun at se som en lille Klat paa den grønne Mark, og Byer og Skove gled ustandseligt forbi langt, langt neden under ham.

»Det er sandt!« mumlede han. »Rejsen gælder jo Nordpolen; det havde jeg nær glemt.«

Han greb fat i Snoren og rykkede til af al Magt. Pladask! kæntrede Maskinen i samme Nu, og han styrtede nedad med rivende Fart.

Det sortnede for hans Øjne, og Blodet stivnede næsten i hans Aarer. Han indsaa, at han i Løbet af nogle faa Sekunder vilde ligge som en blodig Masse paa Jorden.

Hurtigere og hurtigere blev Fald[illegible]; det susede ham om Ørene. Nu var han lige ved Jorden.

Bums! gav det et Sæt i ham, saa hele Sengen rystede, og han vaagnede med et højt Skrig.

»Men hvad er der dog i Vejen med dig, Peter?« spurgte hans Mor inde fra Soveværelset.

»Aah, aah!« jamrede Peter. »Jeg havde saadan en ond Drøm. Jeg drømte, at jeg styrtede ned med min Flyvemaskine.«

Baade hans Far og Mor kom nu løbende. De fandt Drengen rystende og badet i Sved. Men efter at de havde beroliget ham, faldt han igen i Søvn og sov trygt lige til den lyse Morgen.

Fra den Nat var Peter kureret for sine Flyvegriller, og han blev igen den kvikke og opvakte Dreng, som han før havde været.

Den røvede Dronning.

Eventyr af *Helene Hørlyck*.
Tegningerne af *Nils Wiwel*.

Der var en ung dejlig Prinsesse, som to unge pæne Mænd bejlede til. Den ene var Prins, han var mørk og køn, men han havde et vildt Blink i Øjet, som Prinsessen ikke kunde lide. Den anden var lys og fattig, og han var ingenting, — det vil sige, han var Digter, — men Dronningen sagde, det var ingenting, og saa *var* det ingenting.

Dronningen vilde have Prinsen til Svigersøn, og hun var den, der raadede baade over Kongen og Landet og alle Mennesker, saa nær som over Prinsessen, — *der* kom hun tilkort.

Men Prinsessen elskede Digteren og vilde paa ingen Maade giftes med Prinsen; og Kongen, som ellers aldrig sagde noget om nogenting, sagde, at hvis han maatte sige sin Mening, saa kunde han grumme godt lide Prinsen, men han syntes ogsaa rigtig godt om Digteren.

Dog Prinsessen blev ved sit, hun vilde have sin Digter og bad Prinsen rejse derhen, hvor Peberet gror. Da Dronningen mærkede,

hun maatte give efter, for første Gang i sit Liv, blev hun rasende og besluttede, at Prinsessen skulde ægte Prinsen, ihvad det skulde koste.

Hun kaldte Prinsen for sig og aftalte med ham en lumsk Plan, som gik ud paa, at han skulde leje en Røver til at bortføre Prinsessen og bringe hende til hans Rige; men for at ingen skulde fatte Mistanke, vilde Dronningen lade, som om hun gav efter, og fejre Prinsessens og Digterens Forlovelse med en stor Fest.

Prinsen tog altsaa højtidelig Afsked og rejste hjem.

Men Dronningen sagde til Prinsessen:

»Mit kære Barn, din Fader og jeg har bestemt, at din Forlovelse med Digteren godt kan finde Sted, og vi har derfor besluttet at fejre den en af Dagene med en Fest.«

»Næh tænk,« sagde Kongen, »har vi bestemt det, det glæder mig rigtignok uhyre meget.«

Men Prinsessen faldt sin Fader om Halsen og sagde, at han var den bedste og klogeste Konge i hele Verden; og det blev Kongen gruelig glad ved, for det var der ellers aldrig nogen, der sagde. Og Digteren blev saa bevæget, at han gik hen og lavede et Vers om det.

Festdagen kom, og alt gik meget fint og flot til. Der blev holdt saa mange pæne Taler og drukket saa megen Vin, at baade Kongen og Digteren maatte ligge til Sengs næste Dag, saa anstrengende havde det været.

Men Dronningen sagde til Prinsessen:

»Tag din blaa Kjole paa, mit Barn, og gaa en Tur med mig i Skoven, jeg har Lyst til at høre lidt Fuglesang.«

Det var nemlig Aftalen, at Prinsessen skulde have en blaa Kjole paa, for at Røveren kunde kende hende.

»Ja, kære Mor,« svarede Prinsessen, og lidt efter gik de to fornemme Damer ind i Skoven.

Da de kom til det aftalte Sted, styrtede en maskeret Skikkelse ind paa dem, kastede et sort Klæde over Dronningen og slæbte hende af Sted.

Dronningen skreg forfærdelig og raabte:

»Det er ikke mig, det er ikke mig!«

Men Røveren, som desværre var farveblind, brød sig ikke om det, men stoppede et Tørklæde i Munden paa hende og puttede hende ind i en Karet, som holdt et Stykke borte, skønt Dronningen baade kradsede og sparkede. Og nu gik det i fuld Fart hen ad Landevejen.

Prinsessen løb, alt hvad hun kunde, tilbage til Slottet og raabte:

»Hjælp, hjælp, Mor er bleven røvet.«

»Hvad er det dog, du siger?« sagde Kongen, han vaagnede lige op af Middagssøvnen og kunde ikke rigtig besinde sig.

»Jo, jo, Far,« raabte Prinsessen, »det var en Røver med Maske paa, og han tog Mor om Livet og slæbte af med hende!«

»Uh ha!« sagde Kongen, »det var sært, han turde.«

Nu blev der søgt efter Dronningen i flere Dage, men hun var ikke til at finde, og da der var gaaet nogen Tid, sagde Kongen:

»Ja, kære lille Datter, det er naturligvis en gruelig stor Sorg, men det kan jo ikke nytte; naar hun er væk, saa er hun væk, og vi maa se at finde os i det; men Landet kan ikke undvære en Dronning, det er umuligt; jeg bliver nødt til at gifte mig igen, og jeg har bestemt mig for den yngste lille Hofdame, hun har altid været saa venlig mod mig, mens jeg havde din kære Mor. — Saa kan vi holde baade dit og mit Bryllup om otte Dage!«

»Ja, men hvis saa Mor kom tilbage,« sagde Prinsessen.

»Bevares vel, ja det kan gerne være, vi hellere skulde sige fire Dage,« sagde Kongen.

Som sagt, saa gjort. Det blev et Bryllup uden Lige. Gildet varede til den lyse Morgen, og Kongen og den unge Dronning dansede hele Natten. Digteren blev kronet til Digterkonge for hele Landet, og han og Prinsessen var overmaade lykkelige, de skrev i Forening et langt Digt om det næste Dag.

Men Dronningen havde raset og kæmpet saa længe i Kareten, til hun var bleven ganske udmattet, til sidst sad hun helt sløv i Vognen og lod sig køre Dag efter Dag, for der var langt til Prinsens Rige.

Men endelig naaede de det da, og da Prinsen saa dem komme skyndte han sig ned med hele Hoffet for at tage pænt mod Prinsessen, men da han aabnede Vogndøren og saa Dronningen, blev han staaende som forstenet.

»Hvem er det?« spurgte han ud i Vejr og Vind.

»Det er mig,« sagde Dronningen og steg ud.

Der var ikke andet for, Prinsen maatte byde Dronningen Armen og føre hende ind paa Slottet; men Hoffolkene stak Hovederne sammen og fniste og mente, at der havde Prinsen nok faaet Kam til sit Haar, og Dronningen saa ud, som om hun kunde æde dem alle sammen.

Da Prinsen havde hørt, hvordan det var gaaet til, blev han gruelig gal paa Røveren og lod ham skyde paa Stedet.

Selv kørte han samme Aften tilbage med Dronningen, men skønt det gik i strakt Galop hele Tiden, naaede de dog først tilbage to Dage efter, at Brylluppene var holdt.

Da Dronningen og Prinsen viste sig paa Trapperne, blev der stor Bestyrtelse i hele Slottet. Kongen kom saadan til at ryste, at Tænderne klaprede i Munden paa ham; men den ny Dronning fik ham til Sæde i Tronstolen, og selv satte hun sig ved hans Side med hele Hoffet bag sig.

Lidt efter kom den gamle Dronning, men da hun saa det Syn, blev hun ganske hvid af Raseri og kunde ingenting sige. Men den ny Dronning rejste sig op og sagde, at hun skulde skamme sig ved først at løbe af med en fremmed Prins og saa bagefter komme tilbage med ham, og at hun hurtigst muligt maatte komme ud af Landet.

Enden paa Historien blev, at Prinsen maatte gifte sig med den gamle Dronning og tage hende med sig hjem igen. Men siden den Tid mistede han det vilde Blink i Øjet, og til sidst blev han ganske tam.

Det sorte Faar.

Af *Friis Jensen.* Tegningerne af *Poul Steffensen.*

Piletræerne hang fulde af de morsomme, laadne Tingester, som Børnene kaldte »Gæslinger«. Rigtige Gæslinger, saa spæde de end var, gik og græssede paa Ageren, Kyllinger pippede i bristende Æggeskaller, Vibeunger med en Stump Skal paa Ryggen løb skrigende efter deres urolige Moder over Totter og Tuer i Engene, Haletudser vrimlede i Grøftevandet, og nyfødte Lam brægede fra alle Gaarde i Landsbyen. Overalt er det unge, nye Skabninger, der slaar deres Øjne op.

I Store-Povls Faaresti er der i Aar som sædvanlig en hel Velsignelse af smaa Lam. Der er over en Snes, og der er aldrig stille et Øjeblik, undtagen maaske midt om Natten; de vrimler imellem hverandre, de yngste raver saa ubehjælpsomt, falder og trædes, men de ældste knejser, springer over hinanden og forsøger at hoppe op ad Muren; begynder et Lam at bræge, saa tager alle de andre ogsaa fat, og de mindste kalder med ynkelig Stemme, som Smaabørn raaber paa Mor, og mumlende, gumlende Stemmer af gamle Faar svarer dem beroligende — ubegribeligt, at hver kender sine!

Store-Povl kommer tidt i denne Tid ud at se paa Lammene, og han er lige saa klog som de gamle Faar til at kende, hvor hvert lille Lam hører hen.

»Det er en hel Fornøjelse at se paa alt det Smaakravl!« siger

han, og saa forsømmer den ellers arbejdsgerrige Mand større Ting over Lammene.

Og Store-Povl har paa sin Vis Fantasi; han kan nemlig forestille sig, at Lammene bliver *store* til Efteraaret — 20 Kr. pr. Stk., lidt mere eller mindre, som Markedet bliver.

Men iblandt al den glade Ungdom, der lover saa godt, er der en Stakkel, et sort Lam med stort Hoved, mager Ryg og slunken Bug. Det bræger uophørlig som et Barn, der græder, og det er ikke saa sært; thi det sorte Lam er aldrig mæt, og det har ingen kærlig Moder at holde sig til. Dets Tvillingsøster, hvid af Farve og *først* født, holder Moderen af, men det sorte Lam vil det ikke kendes ved. Det forskudte Lam søger stadig efter Moderens Yver, men hver Gang faar det et Puf, saa det trimler langt væk; det rejser sig klagende og forsøger sig hos fremmede Mødre, men med samme Udfald. Puf og Stød kan det hente sig fra alle Kanter, men aldrig en Draabe Mælk.

Et Held er det, at det er født saa stort og stærkt, ellers var det bukket under allerede den første Nat. Og henne under Faarekrybben har det fundet en nogenlunde fredet Plads, hvor de store Faar ikke saa let kan komme til at træde og puffe, og her ligger det om Natten for sig selv, ryster en Gang imellem af Kulde, mens de andre Lam, saa længe de er smaa, ligger tæt ind til deres Moder for Varmens Skyld.

Store-Povl havde jo straks set, hvorledes det havde sig med det sorte Lam; men lignende Uheld havde de haft før; maaske de kunde faa noget ud af Lammet alligevel, maaske ikke — der skulde jo gøres et Forsøg.

»Jens!« kaldte han.

En Dreng med bart Hoved, en tæt, sort Manke, røde Kinder og sortplettet Næse af Staldens Snavs, stod og sparkedes med en af Køerne, der ikke vilde give ham den Plads, som han mente, han havde lovlig Ret til.

Nu kom han ned i Faarestien, da Husbond kaldte.

»Jens, vi maa jo prøve, om vi kan holde Liv i det sorte Lam; du

skal holde Faaret, men fare lempelig og sørge for, at Lammet kommer til!«

»Hvor tidt skal det være?«

»Det kan ikke blive for tidt — helst en Gang hver Time.«

Jens mumlede noget — der baade skulde høres og ikke høres — om, at saa kunde han lige saa godt ligge herude i Faarestien baade Nat og Dag.

»Hver Gang du fodrer Køerne, og naar du muger, og naar du pumper Vand op, saa skal du sørge for at holde Faaret, og hver Gang vi har spist, saa er der ogsaa en ledig Stund, og naar I har Frikvarter derovre i Skolen, saa kan du nemt smutte over Gaden — immer kan du have det sølle Lam i Tanker — ja, for du har jo ikke andet at bestille!«

Husbonden var saadan kommet i Vane med at ende sine Befalinger til Jens med de Ord: »for du har jo ikke andet at bestille!« — og det var alt det, at Drengen kunde dy sig for at le, naar han hørte det; for Manden maatte jo vide, at ingen i Gaarden havde saa mange Bestillinger som Jens.

Nu havde han faaet eet Liv til, som han skulde sørge for — han gjorde det saa sandelig ikke af fri Villie eller af Kærlighed.

»Hvordan mon det kan være, at Faaret kan lide det ene Lam og ikke det andet?« spurgte han.

»Hvem kender det, men det træffer ind en Gang imellem,« var Svaret, »og er det saadan, at Faaret har baade et sort og et hvidt Lam, og det vil forskyde et af dem, saa skal det nok blive det sorte.«

»Det var da kunstig!«

Men saa randt det Jens i Tanker, at han havde hørt noget om, at det ikke var godt »at være det sorte Faar i Flokken«. Ja, han huskede jo ogsaa nok den Gang i Vinter, da Læreren havde sagt til ham: »Pas paa, lille Jens, at du ikke bliver »det sorte Faar« mellem Drengene!« — Det var jo, fordi han ikke vaskede sig om Morgenen, inden han gik i Skole, og saa fordi han havde bandet ude paa Legepladsen.

Siden havde han ellers taget sin Mund i Agt, og han havde

ogsaa i Hast hver Morgen blødt baade Næse og Kinder i Vandtruget, inden han gik i Skole. Saa havde han da ladet som ingenting, sprunget omkring imellem Kammeraterne som den lystigste af alle og ført Legen an — ja, for ingen kunde jo ramme med en Bold som han, og ingen kunde springe Buk som han. Men naar han kom i Slagsmaal, og det skete ikke saa sjældent, saa slængede de Øgenavnet »det sorte Faar« efter ham, og det bed haardere end de værste Prygl.

»Jeg tykkes, vi skulde slaa det sølle Lam for Panden med Øksen, saa var det fri for at pines,« sagde han til Husbonden.

»Ja, det vil jeg tro, at du tykkes,« svarede Manden, »og stod det til dig, saa skulde vi nok bruge Øksen baade til de sorte og de hvide Lam, saa var du fri for at passe dem — jeg kender dig, Mosjø. Nej, du bliver aldrig klogere, Jens. Du skulde tænke paa, hvad Penge der stikker i saadant et Lam paa Efteraarsmarkedet.«

Ja vist, hvad kom Store-Povls Pengepung Røgterdrengen ved!

»For Resten tænker jeg ikke, at det skal sælges. Nej, vor Mor har saadan ønsket sig et sort Lam til Tillæg, for naar den sorte Uld kartes sammen med den hvide, saa faar det saadan en »ægte« Kulør, og det er passelig baade til Hoser og Vanter. Saadan noget skulde du tænke paa, Jens, og saa se at holde Liv i Lammet!«

Men Jens brød sig fejl om den Snak; *han* skulde jo ikke have nogen af de Hoser eller af de Vanter, der virkedes i hans Husbonds Gaard.

Og nu kunde Manden snakke, saa meget han vilde, eftersom Jens kom i Hu et Boldparti, han havde ude i Gaarden — hør, hvor de raabte — hvad om han kunde redde 5 Minutter fra sine mange Bestillinger!

Og da Husbonden var borte, saa løb Jens sin Vej — og det sorte Lam var ikke i hans Tanker saa lidt som de hvide.

Hver Gang Husbond og Stalddreng kom hinanden saa nær, at de kunde raabe hinanden op, saa lød det altid fra Husbonden i en bøs Tone:

»Jens, du glemmer Lammet!«

Og Svaret kom uden Betænkning: »Det *har* faaet!« — enten saa det var sandt eller ej.

»Vil du gaa over til Lammet straks, siger jeg, det flæber, saa vi kan høre det over hele Gaarden!« var saa de afgørende Ord.

»Mæ-æh!« sagde Lammet og kom paa skrævende Ben skrigende imod Jens, saa snart han viste sig i Stalden.

»Bæ-hæh!« vrængede Jens. »Du skulde skrige, naar du ser Husbond — nej, du ved ellers nok, hvem du skal holde dig til, og en anden har aldrig et Øjeblik Fred for saadan en forsulten Skrighals!«

Saa tog han et haardt Tag i Nakken af det gamle Faar.

»Kom her, din ondskabsfulde Mutter — er den sorte Unge ikke lige saa god for dig som den hvide — nu kan du vove at røre dig!« sagde han.

Og det lille skrigende Lam kastede han hen til Moderens Yver med de Ord: »Saa, tag nu fat, mens Tid er, din elendige Trævl — kunde du endda trives eller ogsaa lægge dig til at dø — en af Delene!«

Men det hjalp lige meget; Faaret og det forskudte Lam stredes hver Gang af yderste Evne om Mælken.

»I skal, »surremæ«, forliges!« kommanderede Jens.

Han gav Faaret nogle slemme Ørevaskere, og Lammet fik Puf, fordi det ikke kunde hænge bedre i.

For øvrigt sad Jens som paa Naale; for hans Tanker var ude paa Gaden, og han opfangede med Begærlighed enhver Lyd, der kom fra den Kant.

De hvislende Fløjtetoner og Stumper af lystige Viser brød han sig ikke videre om; for det var jo bare Karlene, der nu red hjem fra Pløjemarken; men der var ogsaa et helt Kor af Børnestemmer, og det var dem, han lyttede efter. Den høje, skingrende Stemme, han hele Tiden kunde høre over de andre, kom jo fra Skomagerens Dreng — han var altid oppe i den Tone. Og den grove Røst, der brummede saa ivrigt med en enkelt Gang, kendte han ogsaa; det var jo Anton Povlsens. Hør nu, hvor de skændtes og raabte i Mun-

den paa hverandre! Mon da Bolden var kastet i Dammen — eller fløjet over i Klinkerens Have? — Jens rejste sig paa sine Hæle, og det saa ud, som om han lyttede med hele Kroppen. — Saa, nu lød der et Jubelraab, og Jens var sikker paa, at *hans* Parti havde tabt mens han laa her og var Barnepige.

Han sprang op som en Staalfjeder.

»Surremæ!«

En Haand paa Stængeværket, Benene over saa let som nogen Kat, og af Sted *for* Jens ud af Stalddøren for med kraftig Haand at gribe ind i Legen og muligvis, før Solen endnu havde puttet sig, bringe Sejren over paa hans eget Parti.

»Mæ-æh!«

Det lille Lam skreg efter Jens saa indtrængende og bedende; for han var jo dets eneste Hjælper. Men Jens's Øre var vendt imod de andre Lyde, og den lille Stakkel gik saa trøstesløs med sin Klagesang fra det ene Faar til det andet og tog imod sine Bank, som det var vant til. Det havde lige faaet Næsen varmet og sunket nogle faa Mundfulde, der gjorde saa godt, saa godt — og den vakte Sult pinte nu værre end før.

Saadan gik Dag efter Dag. Det sorte Lam var og blev et Skumpelskud med stort Hoved, hængende Ører, mager Krop og slunken Bug.

Og Jens stjal sig Legetid til, naar Lejlighed gaves, og han følte ingen Samvittighedsnag hverken over for sin Husbond eller over for Lammet.

Store-Povl vidste ellers nok, hvad han gjorde, da han fæstede Jens for den *store* Løn; for Jens var glubsk ikke blot til Leg, men ogsaa til Arbejde. Fra Maj til November plejede han ikke at have andet paa sin Krop end en Skjorte, en Bluse, et Par Bukser og en I ivrem — ikke engang en Kasket. Graat saa Tøjet ud, naar det var renest, og sort, naar det var mest snavset. En Tjenestedreng saadan udstyret og vel at mærke med Jens's Humør og Arbejdsgaver er noget værd i en Bondegaard. Naturligvis, Store-Povls Øje skulde

helst følge Jens ved Arbejdet; men det kunde jo ogsaa lade sig gøre, naar man vidste, at det var nødvendigt.

— — — Der var dette Foraar kommet en Fodbold til Byen; de store Drenge havde skillinget sammen til den, og Købmandens Olaf, der lige var vendt hjem fra Realskolen, skulde være Anfører og Læremester for Ungdommen. Der havde været megen Tale om den Ting. Jens var straks sikker paa, at det lige var noget for ham — og naturligvis vilde han være med.

En Søndag Morgen stillede de op ude paa Skolepladsen, og de skulde derfra i sluttet Trop med en munter Opsang marchere ud til Sportspladsen ved Ræveskoven.

Jens havde lært Sangen udenad, og det var hans Agt at synge for med sin stærke Stemme — saadan som han var vant til det i Skolen. Han havde i Dagens Anledning faaet Kasket paa Hovedet og Træsko paa Fødderne; mens hans Klæder var ellers lappede, forrevne og meget plettede af Snavs fra Stalden. Kasketten sad saa langt tilbage i Nakken, at hans tykke, sorte Haartop var synlig og for øvrigt dækkede det halve af den lave Pande. Hans brune Øjne straalede af Livslyst, og under Opstillingen brugte han sine øvede Albuer og trængte sig frem i forreste Række.

»Hvad er du for et »Individ«?« spurgte Olaf og laante Store-Povls Tjenestedreng et overlegent Blik.

Men det tog ikke Modet fra Jens. I Stedet for at svare sprang han et Par Skridt frem, og med et kraftigt Spark satte han Fodbolden lige op efter Syvstjernen til. Han skulde nok vise, at han ikke lod sig knække, fordi de kaldte ham for et »Individ«.

»Hvad — sparker du til Bolden med dine jernskoede Træsko — maa vi være fri for det!« sagde Olaf.

Øjeblikkelig kastede Jens sine Træsko fra sig; han turde godt vove sine hullede Strømpesokker.

»Hvor hører han hjemme, den Lazaron?« spurgte Olaf ud over Flokken.

»Lazaron — det var flot!« tænkte Drengene, endda kun faa

af dem vidste, at Lazaron er Navnet paa Syditaliens pjaltede Tiggere. Ja, den Olaf, det var rigtignok en flot Fyr og en lærd Mand!

»Det er vor Tjenestedreng,« meldte Store-Povls Henrik.

»Tjenestedreng — jeg troede ikke, der var Tjenestedrenge med!« ytrede Olaf. »Kan jeres Tjenestedreng ogsaa faa Tid til Fodbold, Henrik?« spurgte han Store-Povls Søn.

»Nej, du skal jo røgte Høvederne, Jens — og flytte Faarene — og sørge for det sorte Lam,« begyndte Henrik.

Han, og flere med ham, vilde helst være den paatrængende Tjenestedreng kvit, ogsaa fordi de frygtede, at han vilde blive Nr. 1 i Legen.

»Nej, jeg *skal* ikke nej, for Karlen har lovet at passe det hele Kram,« svarede Jens.

Han og Karlen var gode Venner.

»Det er længe siden, jeg har set saa snavset en Dreng!« ytrede Olaf.

»Det sorte Faar!« mumlede en enkelt i Flokken.

»Jeg er bange for, at han gaar med uden Forlov — vi maa høre, hvordan det hænger sammen!« sagde Olaf.

Der gik saa Bud til Store-Povl.

Denne stillede paa Trappen og vinkede med sin Pibespids.

»Jens, er du taabelig, Dreng — tror du, at du kan tjene en *stor* Løn ved at rende og sparke til Bolden hver Søndag — du har at blive her ved mig og ved det sorte Lam!« raabte han.

Hvad kunde det hjælpe, at Jens gav Kasketten et Snur for at komme til at se mere storsnudet ud, hans Kinder farvedes mørkerøde af Skam og Harme, og hans Øjne stod fulde af Vand.

For at redde den sidste Rest af Æren vendte han Drengeflokken Ryggen og fløjtede en lystig Melodi; men ak, det havde ingen Klang, og Graaden sad ham i Halsen.

Drengene var glade, da de slap af med »det sorte Faar«. De istemte nu Sangen, som det var bestemt, og drog af Sted med nogenlunde Fodslag.

En Appelsin susede gennem Luften og dalede ned, som Bestem-

melsen var, ved Jens's Fod. Saa var der da i det mindste een i Flokken, der havde ondt af »Tjenestedrengen«.

Men Jens tog Appelsinen og kastede den af al Kraft tilbage efter de bortdragende Drenge, og det var hans Ønske, at den kunde springe som nogen Granat lige over deres Hoveder og slaa hele Flokken i Stumper og Stykker.

»Surremæ!«

Han knyttede Næverne; det var alligevel rart at være saa stærk, og naar han blev stor, vilde han være enten Politibetjent eller ogsaa Kommandersergent.

Saa gik han i Marken til Faarene, som jo nu var paa Græs.

»Mæ-æh!«

Det var det sorte Lam, der kom skrigende imod ham. Det frøs i den kolde Foraarsmorgen, og det havde ikke faaet en Draabe i Livet denne Dag.

»Hold Hals!«

Jens gik med Tøjrekøllen paa Nakken. Han havde Lyst til at slaa alt ned, han mødte paa sin Vej. og nu svingede han Køllen imod Lammet; men naturligvis lod han den synke uden at slaa til.

Lammet løb imellem Benene paa ham og vilde springe op ad ham. Saa tog han det i Nakken og kastede det hen til Faarene.

»Kunde du endda dø — eller ogsaa lære at passe dig selv!« sagde han.

Men det kom klagende og gennembanket tilbage til ham igen.

»Har du da ingen andre at holde dig til — end som mig?«

Lammet rakte sin brægende Mund op imod ham, dets Øjne hvilede bedende paa ham, ja, om det saa var den lille, dirrende Hale, saa var det, som om ogsaa den vilde være med til at bede: »Hjælp mig — du er saa stærk — bare du vil!«

Pludselig var der noget, der slog ned i Jens. Ja, hvem var der vel, der holdt af ham — og hvem holdt af det sorte Lam? — Ingen. — Hvor rimeligt var det da ikke, at de slog deres Pjalter sammen!

»Er de onde ved dig, lille Mette?« sagde han. »Og de vil slaa dig! Og der er ingen, der vil kendes ved dig!«

»Mæ-æh!«

Lammet trængte ind paa ham.

Det var et stakkels brægende Lam og et forskudt Barn, som var overladt til hinanden, og alles Haand var vendt imod dem.

Jens tog Lammet op til sig, strøg dets Hoved op ad sin Kind, ja kyssede det endogsaa lige paa Snuden, endda den var baade kold — og sort.

»Nej, du kan jo ikke gøre for, at du er sort, og at din Mor ikke kan lide dig,« sagde han. »Men kom nu her, saa skal jeg værge dig og hjælpe dig!«

Han holdt Faaret — ikke just med bløde Hænder — og det lille Lam fik Lov til at drikke, saa længe det vilde.

Det var kendeligt, at det havde faaet noget i Maven, og det rystede helt fornøjet paa Hovedet, ja prøvede endogsaa paa at løfte Benene til et lille glad Hop.

»Det var ret, lille Mette, lad mig se, at du muntrer dig — vi skal nok vise dem noget andet!« sagde han.

Saa holdt de Søndag, Jens og Lammet. Det vil sige, han holdt Faaret, hver Gang Lammet mindede ham om, at det trængte til en Vederkvægelse, og bagefter klappede han Lammet og kælede for det.

— — — Der oprandt nu bedre Dage for det forskudte Lam, og Jens var ikke, som han plejede at være. Han fandt en stille Glæde i at se, hvorledes Lammet trivedes, saa det næsten kunde kendes fra Dag til Dag.

Derfor kunde det nok hænde, naar han hørte Drengene støje paa Gaden, at han pludselig dumpede ned imellem dem, og naar de saa ikke vilde lege med ham, løb han dem over Ende og slæbte dem hen ad Jorden, idet han lo og sagde, at det var bare for Løjer; men det var ikke ganske sandt, og det var en stor Fryd for ham at se, hvor de frygtede hans Kræfter.

En Dag, han var ude at flytte Faarene, standsede han pludselig

med Rebet over Nakken, og det gav et Sæt i ham. Det var det sorte Lam, han havde faaet Øje paa, og det var knap nok, han kunde tro sine egne Øjne.

Lammet havde ved egne Kræfter haget sig fast til Moderens Yver; Faaret, der jo var i Tøjr, vilde rive sig løs, men Lammet lod sig slæbe med og gav ikke Slip, saa at Moderen til sidst maatte finde sig i sin Skæbne og give Lammet Lov til at drikke.

Jens formelig rejste sig paa Tæerne.

»Haa, haa, lille Mette, hold fast — haa, haa, hæng i — haa, haa, det kan jeg lide dig for — haa, haa, ja saadan skal vi bære os ad — surremæ, det er godt at være stærk!«

Som Jens's Hjerte dog frydedes over Lammet, der nu havde faaet de gode Kræfter, og som han gottede sig over Faaret, der omsider maatte overgive sig!

Fra den Dag af kunde det sorte Lam klare sig selv. Og da Efteraaret kom, havde det faaet Huld paa sin knoklede Krop i den Grad, at det blev taget god som Tillægslam.

Jens og sorte Mette tjente flere Aar i Gaarde sammen hos Store-Povl, og det var, som om ingen af dem kunde glemme det Venskab, de havde sluttet i Modgangs Dage. Naar Jens viste sig i Marken, hvor Faarene stod, saa var der altid et Faar, der brægede efter ham, og det kunde godt lyde, som om det vilde sige: »God Dag, Jens — jeg har set dig — Tak for sidst — kom herhen og lad mig snuse til dig!« — Naar saa Jens kom i Tøjrslaget, saa snusede sorte Mette til hans Hænder og hans Lommer, og det skulde være sært, om han ikke havde en Godbid til det: en Stump Gulerod eller et Stykke Brød. Det kunde godt selv tage det op af Lommen, og naar det saa havde faaet, hvad der var, saa strøg Jens det paa den sorte Snude og sagde bare: »Lille Met' — lille Met'!«

Det hændte nok siden, i de Aar Jens var Vogterdreng, at et Dæggelam brægede efter ham, eller et moderløst Føl løb i Hælene paa paa ham. Saa huskede han paa sorte Mette og opelskede dem, om det var muligt.

Og det hændte — alt for tidt — at han traf paa en lille Dreng eller Pige, der gik som det sorte Faar imellem de andre Børn. Da faldt det ganske af sig selv, at han tørrede deres snavsede Næser, eller gav dem rent Halm i Træskoene, eller værgede dem mod Gasen og gale Hunde, eller rakte en Femøres Kage til dem.

Alt sammen til sorte Mettes Ihukommelse!

Julelys.

Af *Joh. Vibe-Petersen.* — Tegningen af *Poul Steffensen.*

Frits havde saadan en Lyst til at gætte Gaader. Hver Gang »Børnebladet« kom med Posten, satte han sig straks til at spekulere over de Rebusser, Logogriffer og Regneopgaver, som stod paa Bladets Bagside, og han var som oftest heldig nok til at finde den rigtige Løsning.

Peter, hans lidt yngre Broder, havde derimod Lyst til at læse Historier og se Billeder saa han vidste gerne,, hvad der stod inde i Bladet — —

Men nu havde Frits faaet en Gaade at tumle med, som han ikke kunde knække, og den havde han ikke fra sit Yndlingsblad, men fra sin egen Moder. Han forsøgte atter og atter at finde Løsningen, men endnu var han ikke kommen nogen Vej dermed.

En Aften, da Drengenes Fader var ude at rejse, og de var ene hjemme, var de nemlig kommen til at tale om den tilstundende Julefest, og saa havde deres Moder sagt: »Vil I have en Gaade at gætte, Drenge?« Frits sagde straks ja og blev lutter Øre.

»Saa hør nu godt efter! Hvad er det for Julelys, der tændes uden Tændstikker, brænder uden Flamme, lyser uden Ild, ingen Væge har, og som man ikke kan købe i Julebutikkerne?«

Moder saa meget hemmelighedsfuld ud.

Peter gjorde straks en Kraftanstrengelse og raabte: »De elek-

triske,« men da denne Løsning hurtigt blev afvist som rent umulig, opgav han alle videre Forsøg og overlod Frits hele Arbejdet.

Og Frits grublede og grublede; undertiden kunde man i de følgende Dage høre ham gaa og mumle: »Tændes uden Tændstikker? — Ja, man kunde jo tænde dem ved et andet Lys; men saa: brænder uden Flamme, lyser uden Ild. Hvad kan det dog være? — — Mor maa mene noget aandeligt, tror jeg — Jesus er jo Verdens Lys, staar der i Bibelen — nej, det passer heller ikke, han tændes jo da ikke — — og man kan ikke købe dem i Butikkerne??? — Man kan altsaa købe dem — bare ikke *der!*«

»Du skulde saamænd gaa ind med det samme og sige til Mor, at du giver fortabt,« foreslog Peter, »det har jeg gjort for længe siden.«

»Fik du saa at vide, hvad det var?«

Nej, Mor sagde, at hun ike vilde sige det, før du ogsaa gav fortabt — og saa vilde hun en Dag vise os de Julelys.«

»Vise os dem!« — Frits saa ud som et eneste stort Spørgsmaalstegn. »Kan man da se dem med sine Øjne?«

»Ja, det maa man vel kunne,« sluttede Peter meget filosofisk.

»Saa er det ikke noget aandeligt; nu ved man det,« svarede Frits, og saa spekulerede han videre.

— —

»Naa, hvordan gaar det? Giver du snart tabt?« spurgte Fru Enevoldsen en Dag sin ældste Dreng.

»Nej, ikke endnu! Men Mor — Peter siger, at du vil vise os de Julelys. Kan man da saadan se dem med Øjnene?« Frits gjorde en meget betegnende Gestus.

»Ja, det kan man, hvis man lægger godt Mærke til det, man i det hele taget ser her i Verden, og hvis man har et godt Hjerte,« svarede hans Moder.

»Et godt Hjerte? — Nej, Mor, det bliver mere og mere gaadefuldt; nu troede jeg endda, at jeg var lige ved at hitte paa det, men jeg kan nok forstaa, at jeg maa gøre det hele om igen.«

Og saa spekulerede Frits videre.

En Dag, da Solen skinnede saa klart og straalende ud over den nyfaldne Sne, der laa paa alle Tage, Hegn og Marker ved de to Drenges Hjem, sagde Fru Enevoldsen: »Vil I med ud at købe de gaadefulde Julelys, naar I bliver færdige med Skolen? Det er jo Juleaften om nogle Dage, saa det er jo paa Tide at faa fat i dem.«

Det vilde Drengene nok, og da Skolen var forbi, stillede de begge to, iførte deres Stortrøjer, Matroshuerne og de langskaftede Vandstøvler. De var begge to meget spændte paa, hvad der skulde ske, især da de hver fik en Kurv at bære, som ikke var saa ganske let.

»Hvad er der i dem?« spurgte de begge i Munden paa hinanden.

»Det er lidt til at købe disse mærkværdige Julelys for,« lød Svaret, og saa gik de.

Først gik de ind til den gamle Ane Per Kræmmers, der boede i det lille Hus oppe ved Kirkediget. Hun var gammel og lam i Benene, saa at hun ikke kunde færdes nogetsteds — bare rokke rundt ved et Par Stokke i sin lille lavloftede Stue. Der var tarveligt, men saa rent og pænt derinde; Blomsterne stod velplejede i Vinduerne og saa saa friske og kraftige ud, ikke et Støvgran var at se hverken paa Bordet eller den store Dragkiste med de mange gamle Porcelænskopper, Lysestagerne og Vaserne med Papirsroserne i. Missekatten laa paa hendes Skød og legede med Strikkestrømpen, som den gamle arbejdede paa.

»God Dag, Ane — se, her er lidt i Kurven til Dem at holde Jul med,« sagde Fru Enevoldsen.

»Aah, Gud velsigne Dem og Deres raske Drenge, at De tænker paa en gammel Stakkel som mig« — og saa randt der et Par Glædestaarer ned over hendes Kinder og straalede som et Par Perler i Lyset fra Solen, som skinnede ind ad Vinduerne. Hun greb med begge sine Hænder om Fruens Haand og trykkede den varmt.

»Kom herhen, Drenge — saa skal jeg se, hvad jeg kan finde til jer.«

Og saa fandt hun frem af Dragkisteskuffen to smaa Ravkors.

»Dem kan I hænge ved jeres Urkæde, naar I kommer hjem, og tænk saa en Gang imellem i Julen paa den gamle Ane oppe ved Kirken.«

Det kan nok være, at Drengene blev fornøjede, begge saa og saa paa Korsene og paa den gamle Ane, som om de vilde spørge: »Maa vi virkelig beholde dem?«

»Ja, dem maa I have, hvis det kan fornøje jer!« —

Da de havde siddet lidt hos Ane, gik de videre, og nu kom de ud paa Stranden til Jens Skippers. Her vidste de, at der var mange Børn — og en af de smaa Piger havde længe ligget af Tæring. Endnu var Frits' Kurv i Behold — det var den tungeste, og da de var kommen ind og havde hilst God Dag, flokkedes en hel Skare Børn om dem og saa med nysgerrige Blikke hen til Kurven, som Frits satte frem paa Bordet.

Der var mange rare Sager, indpakkede i Poser, og saa var der skrevet Navne paa hver af Poserne. Hver Gang et Navn blev nævnet, straalede og lyste et Par Øjne som to klare Stjerner i Ejermandens Ansigt, men allermest lykkelig blev den syge, lille Ellen, da Fru Enevoldsen lovede hende, at Drengene til Juleaften skulde komme ned med et lille Juletræ og Lys til at sætte paa det.

»Naa, nu er det vist bedst, at jeres Moder gemmer Poserne for jer, Børn, til Juleaften; men husk saa, at I hver især faar den med jeres Navn paa,« sagde Fruen, idet hun klappede to af de nærmeste Børn paa Kinden og glædede sig over deres klare Øjne.

»Og saa er vi færdige her og maa helst komme hjem igen — hvad, Drenge?« — —

Da de var kommen udenfor, sagde Peter: »Men nu har vi jo tømt begge vore Kurve, og saa har vi jo ikke noget at købe disse her Julelys for, Mor.«

»Jo, min Dreng, vi har faaet dem; kan I ikke gætte, hvad det er?«

»Jeg tror nok, jeg ved det nu, lille Mor; maa jeg sige det?« Og saa tog Frits sin Moder om Halsen, bøjede hendes Hoved ned til sig og hviskede hende noget i Øret. —

»Det er rigtigt, min Dreng; nu fik du Gaaden løst. Sig det nu ogsaa til Peter, der for længe siden har givet tabt.«

Og saa hviskede Peter det til sin Broder — — men hvad var det saa, han hviskede?